

Aluehallintovirasto

Pelastustoimen palvelut Kymenlaakson hyvinvointialueella 2024

Aluehallintoviraston
asiantuntija-arvio

Pauliina Kopra
Mira Leinonen
Sampsa Lintunen
Piia Manninen
Eero Nyman

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Pelastustoimi ja varautuminen

Pelastustoimen palvelut Kymenlaakson hyvinvointialueella 2024

21.10.2025

-

Pauliina Kopra

Mira Leinonen

Sampsa Lintunen

Piia Manninen

Eero Nyman

Aluehallintovirastojen julkaisuja 306/2025

ISSN-2343-3132

ISBN-978-952-7481-55-4

Painopaikka

2025

Tekijät Pauliina Kopra, Mira Leinonen, Sampsa Lintunen, Piia Manninen ja Eero Nyman	Julkaisuaika 21.10.2025		
	Toimeksiantaja(t) -		
	Toimielimen asettamispäivä -		
Julkaisunnimi Pelastustoimen palvelut Kymenlaakson hyvinvointialueella 2024			
Tiivistelmä Alueen vuosittainen selvitys oli monelta osin hyvin yleisluonteinen, eikä kaikilta osin sisältänyt arviointia palveluiden tarpeista, saatavuudesta tai kehitystarpeista. Aluehallintoviraston muun valvonnan yhteydessä on havaittu, että alueella on onnettomuuksien ehkäisytyön suunnittelussa kehitettävää mm. asiakirjojen hierarkiaan sekä suunnitteluperusteiden näkyväksi tekemisessä. Pelastustoiminnan toimintavalmius on alueella pääosin hyvällä tasolla. Pelastuslaitoksen pelastustoimintaan osallistuvan henkilöstön voimavarat vastasivat pääosin tarvetta. Pelastustoiminnan kalusto on vastannut suorituskykyvaatimuksiin. Hankinta- ja korjausvelka on kuitenkin kasvamassa. Alueella on merkittävän paljon erityistä vaaraa aiheuttavia kohteita, ja osa alueen kohteista on piirteeltään ja laajuudeltaan tavanomaisesta poikkeavia. Pelastuslaitoksella on kehittämistarpeita prosessin hallinnassa ja riittävien reusrssien varmistamisessa. Pelastustoimi nojaa vahvasti sopimuspalokuntiin, joista yksi on äskettäin lopettanut. Sopimuspalokuntatoimintaa edistetään, ja nuoriso-osastot tukevat toiminnan jatkuvuutta. Haasteita on ollut terveystarkastusten saatavuudessa ja kouluttajapulassa. Alueen tulisi panostaa sekä kouluttajien määrän lisäämiseen että tukimateriaalien kehittämiseen. Hyvinvointialue ei ole tuonut selvityksessään esille henkilöresursseja väestönsuojeluun varautumistyöhön liittyen. Selvityksen perusteella keskeiset toimenpiteet henkilöstön, kaluston ja tilojen varaamisesta on tehty riittävällä tavalla. Hyvinvointialueen esittämä tieto investoinneista on hajanaista, eikä muutoksia aiemmin esitettyyn investointisuunnitelmaan ole tuotu esiin. Hyvinvointialueelta edellytetään selkeämpää kuvaa tulevista investointien tarpeista.			
Asiasanat Pelastustoimi Asiantuntija-arvio Palvelutaso Hyvinvointialue			
ISSN (painettu) xxxx-xxxx	ISBN (painettu) xxxx-xxxx	ISSN (verkkojulkaisu) 2343-3132	ISBN (verkkojulkaisu) 978-952-7481-55-4
Kokonaissivumäärä 63	Kieli Suomi	Hinta -	
Julkaisija Etelä-Suomen aluehallintovirasto		Paino -	

INFORMATIONSSIDA

Regionförvaltningsverkens publikationer 306/2025

Sammanställd av Pauliina Kopra, Mira Leinonen, Sampsa Lintunen, Piia Manninen ja Eero Nyman		Utgivningsdatum 21.10.2025			
		Uppdragsgivare -			
		Datum för tillsättandet av organet -			
Publikationens titel Räddningsväsendets tjänster i Kymmenedalens välfärdsområde 2024					
Referat Områdets årliga redogörelse var till stor del mycket allmän och innehöll inte till alla delar någon bedömning av tjänsternas behov, tillgänglighet eller utvecklingsbehov. I samband med regionförvaltningsverkets övriga tillsyn har man observerat att planeringen av arbetet med att förebygga olyckor i området bör utvecklas bland annat när det gäller dokumenthierarkin och synliggörandet av planeringsgrunderna. Räddningsverksamhetens aktionsberedskap ligger i regel på en god nivå i området. Resurserna för personal som deltar i räddningsverkets räddningsverksamhet motsvarade i huvudsak behovet. Räddningsverksamhetens materiel har motsvarat kapacitetskraven. Upphandlings- och reparationsskulden håller dock på att öka. I området finns det en betydande mängd objekt som orsakar särskild fara och en del av objekten i området avviker till sin karaktär och omfattning från det normala. Räddningsverket behöver utveckla processhanteringen och säkerställandet av tillräckliga resurser. Räddningsväsendet stöder sig starkt på avtalsbrandkårer, av vilka en nyligen har upphört med sin verksamhet. Avtalsbrandkårsverksamheten främjas och ungdomsavdelningarna stöder verksamhetens kontinuitet. Utmaningar har förekommit i tillgången till hälsoundersökningar och i bristen på utbildare. Området borde satsa både på att öka antalet utbildare och på att utveckla stödmaterialet. Välfärdsområdet har i sin redogörelse inte lyft fram personalresurser i anslutning till beredskapsarbetet för befolkningsskyddet. Utifrån redogörelsen har de viktigaste åtgärderna för reservering av personal, materiel och lokaler vidtagits på ett tillräckligt sätt. Välfärdsområdets information om investeringarna är splittrad och inga ändringar i den tidigare presenterade investeringsplanen har lyfts fram. Välfärdsområdet förutsätts ha en tydligare bild av framtida investeringsbehov.					
Ämnesord Räddningsväsendet Expertbedömning Servicenivå Välfärdsområde					
ISSN (tryckt) xxxx-xxxx	ISBN (tryckt) xxxx-xxxx	ISSN (webbpublikation) xxxx-xxxx	ISBN (webbpublikation) xxxx-xxxx		
Sidantal 63	Språk -		Pris -		
Utgivare Regionförvaltningsverket i Södra Finland		Tryckeri -			

Sisällysluettelo

1	Onnettomuuksien ehkäisyn palvelut	7
2	Pelastustoiminnan palvelut	17
3	Pelastustoiminnan suunnitelmat	34
4	Pelastustoimen vapaaehtoistoiminta	38
5	Väestönsuojelun palvelut	42
6	Pelastustoimen palvelujen laatu ja sen kehittämistarve	48
7	Pelastustoimen investointien tarve ja vaikutukset	55
8	Menetelmät ja laatuseloste	58
9	Lähteet ja arvioinnissa käytetty taustaineisto	60

Lukijalle

Aluehallintovirasto valmistelee pelastustoimen järjestämislain (613/2021) 14 §:n mukaisesti alueellaan pelastustoimen palvelutason ja rahoituksen tason riittävyyden arvioimiseksi vuosittain asiantuntija-arvion hyvinvointialueittain. Asiantuntija-arvioissa tarkastellaan ja arvioidaan pelastustoimen palvelutasoa tehtäväkohtaisesti, pelastustoimen palvelujen tarvetta, saatavuuden ja laadun toteutunutta ja arvioitua tulevaa kehitystä sekä investointien tarvetta ja vaikutuksia.

Asiantuntija-arviot toimitetaan sisäministeriölle ja julkaistaan julkisessa tietoverkossa. Asiantuntija-arvioilla on merkittävä asema sisäministeriön, valtiovarainministeriön ja hyvinvointialueiden vuosittaisissa neuvotteluissa.

Vastuu pelastustoimen järjestämisestä on vuoden 2023 alusta alkaen 21 hyvinvointialueella ja Helsingin kaupungilla. Vuonna 2025 laadituissa arvioissa tarkastellaan pelastustoimen palveluja ja niiden tasoa sisällöllä, joka on määritelty sisäministeriön asetuksessa hyvinvointialueen seuranta- ja arviointivelvollisuudesta sekä aluehallintoviraston asiantuntija-arviosta (21.12.2022/1213).

Arvioinnin pääasiallinen tietolähde on hyvinvointialueiden vuosittaiset selvitykset. Arvioinnissa käytetään lisäksi muuta valvontatyössä esille tullutta tietoa, kuten kanteluratkaisuja ja korjausmääräyksiä. Lisäksi arvioinnissa hyödynnetään hyvinvointialueen omavalvonnan tuottamaa tietoa, keskeisiä toimintaa määrittäviä dokumentteja, kuten palvelutasopäätöksiä, sekä PRONTO-tilastoja (pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilastot).

Asiantuntija-arviot tarjoavat jäsenneltyä tietoa keskeisistä pelastustoimen palvelujen järjestämisen osa-alueista alueellisille ja kansallisille päättäjille, viranhaltijoille ja asiantuntijoille. Arviot tukevat myös hyvinvointialueiden toiminnan suunnittelua.

Asiantuntija-arvion luonnos oli Kymenlaakson hyvinvointialueella kommentoitavana 10.-17.6.2025. Hyvinvointialue kommentoi luonnosta ja esitti tietoihin tarkennuksia.

Kiitämme Kymenlaakson hyvinvointialueen yhteyshenkilöitä ja asiantuntijoita yhteistyöstä arviointikokonaisuudessa.

1 Onnettomuuksien ehkäisyn palvelut

Onnettomuuksien ehkäisyn palveluja ovat pelastustoimelle kuuluva

- ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä
- palontutkinta
- yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemiseksi
- onnettomuuskehityksen seuranta
- hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa hoitamien onnettomuuksien ehkäisyyn ja valvontaan kuuluvien tehtävien asianmukaisuuden valvonta
- valvontatehtävät
- valmiustarkastukset.

Tässä luvussa arvioidaan onnettomuuksien ehkäisyn palvelujen tarvetta, saatavuutta ja kehittämistarvetta.

1.1 Ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä

Pelastustoimelle kuuluvaa ohjausta ovat muun muassa

- rakentamisen, pelastussuunnitelmien laatimisen ja poistumisturvallisselvitysten laatimisen ohjaus ja viranomaisen suorittama arviointimenettely
- omatoimisen varautumisen tukeminen
- pelastustoimen laitteiden ja laitteistojen kunnossapidon ohjaaminen.

Pelastustoimelle kuuluvaa neuvontaa ovat muun muassa neuvontapuhelin- ja neuvontasähköpostipalvelut. Turvallisuusviestintää ovat muun muassa yleisötapahtumat, turvallisuuskoulutus, sosiaalisen median viestintä ja mediaviestintä.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Turvallisuusviestinnän toteuttaminen alueella perustuu onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelmaan sekä turvallisuusviestintäsuunnitelmaan. Pelastuslaitos pyrkii tapaamaan jokaisen alueella asuvan lapsen ja nuoren neljä kertaa ennen kuin he täyttävät 25 vuotta.

Ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä kuuluvat jokaisen työntekijän tehtäviin. Erilaisia turvallisuusviestintätilaisuuksia alue järjestää vuosittain yli 400 ja niihin osallistuu noin 38 000 henkilöä. Turvallisuusviestinnällä kymenlaaksolaisista tavoitetaan noin 20 % vuosittain.

Merkittävimmät kampanjat Kymenlaaksossa ovat peruskoulun 8. luokkalaisille suunnattu NouHätä! -kampanja sekä toisen asteen opiskelijoille suunnattu Punainen liitu. Lisäksi järjestetään mm. Päivä paloasemalla ja 112-päivän tapahtumia. Alue saavutti vuodelle 2024 asettamansa turvallisuusviestinnän tavoitteet.

Kehittämistarpeeksi on tunnistettu yhteistyön kehittäminen sopimuspalokuntien kanssa sekä turvallisuusviestinnän tarkempi arviointi palautteen ja omavalvonnan avulla. Turvallisuusviestintä liitetään osaksi omavalvontaa vuoden 2025 aikana. Myös turvallisuusviestinnän perehdytysmateriaalia on tarkoituksena kehittää osana perehdytysohjelmaa.

Muu tieto

Tilaisuuksien lukumäärä suhteessa väkilukuun on hieman valtakunnallista keskiarvoa korkeampi (taulukko 1). Myös osallistujien määrä suhteessa väkilukuun on korkea. Erityyppisten tilaisuuksien osuudet noudattelevat edellisvuosia. Alue osallistuu aktiivisesti messuille ja yleisötapahtumiin, joissa tyypillisesti tavoitetaan suuri määrä ihmisiä.

Taulukko 1: Kooste turvallisuusviestinnästä Kymenlaaksossa vuonna 2024¹.

Turvallisuusviestintä Kymenlaaksossa vuonna 2024		Edellinen vuosi	Valtakunnallinen keskiarvo 2024
Tilaisuuksien lukumäärä (*kpl/1000 asukasta)	287 kpl (*1,8)	264 kpl (*1,7)	(*1,5)
Osallistujia väkiluvusta	27 % (42 734 hlöä)	23 % (37 409 hlöä)	13 %
Osallistujien osuudet toteutustavoittain			
Valistuskampanja	19 %	17 %	13 %
Messut tai muu yleisötilaisuus	62 %	60 %	56 %
Turvallisuusneuvonta	< 1 %	2 %	6 %
Turvallisuuskoulutus	18 %	21 %	25 %

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Aluehallintoviraston PRONTO-tilastojen perusteella alue tuottaa turvallisuusviestinnän palveluja määrällisesti valtakunnallista keskiarvoa enemmän.

Kymenlaakson pelastuslaitos tarjoaa turvallisuusviestintäsuunnitelman mukaan myös maksullista turvallisuuskoulutusta. Pelastuslain 96 § ei sisällä mahdollisuutta periä maksua esimerkiksi pelastuslaitoksen suorittamasta ohjauksesta, neuvonnasta ja turvallisuusviestinnästä. Lisäksi pelastuslaitosten kumppanuusverkosto on yhteisessä ohjeessa linjannut, että turvallisuuskoulutus on asiakkaille maksutonta palvelua. Alueen käytäntö poikkeaa yleisestä linjasta.

1.2 Palontutkinta

Palontutkinnan tavoitteena on vastaavien onnettomuuksien ehkäisy ja vahinkojen rajoittaminen sekä pelastustoiminnan ja toimintavalmiuksien kehittäminen. Palontutkinnassa arvioidaan tulipalon syttymissy ja selvitetään palon syttymiseen ja leviämiseen vaikuttaneet tekijät, palosta aiheutuneet vahingot ja pelastustoiminnan kulku. Palontutkinta on jaettu tyypillisesti tasoille 1–3².

¹ Pelastustoimen toimenpidetilasto PRONTO. Tiedot haettu 6.2.2025.
² Pelastuslaitosten palontutkinnan käsikirja (2014), s. 11–12.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alueella tehdään palontutkintaa pääosin valtakunnallisesti yleisesti käytössä olevin käytännöin. Selvityksen perusteella toisen tason tutkinta tehdään tulipaloista, joissa ihminen loukkaantuu vakavasti tai menehtyy. Lisäksi alue osallistuu valtakunnallisiin teematutkintoihin. Pelastuslaitos pyrkii hyödyntämään palontutkinnalla saatua tietoa turvallisuusviestinnässä. Pelastuslaitoksella on kuusi työntekijää, jotka toimivat oman työnsä ohella palontutkintatehtävissä.

Muu tieto

Aluehallintoviraston PRONTO-tilastojen (taulukko 2) perusteella alueella kaikista alueella tapahtuneista tulipaloista syttymissyö voidaan arvioida 87 % tapauksista, mikä vastaa valtakunnallista keskiarvoa. Toisen tason tutkinnan osuus kaikista tulipaloista on hieman alle valtakunnallisen keskiarvon. Yleisesti alueella tutkitaan muita alueita vähemmän vakavia henkilö- tai omaisuusvahinkoja aiheuttaneita tulipaloja.

Taulukko 2 Palontutkinta Kymenlaaksossa vuonna 2024.³

Palontutkinta Kymenlaaksossa vuonna 2024		Koko maa
Tulipaloja alueella yhteensä lkm	429 kpl	11 876 kpl
Syttymissyö on voitu arvioida vähintään tasolla I	87 %	88 %
Taso II kaikista tulipaloista (*lukumäärä)	2 % (*7)	3 % (*415)
Taso II syttymiskohdasta levinneistä rakennuspaloista	9 %	20 %
Taso II vakavia henkilövahinkoja aiheuttaneista tulipaloista	75 %	89 %
Taso II yli 200 000 omaisuusvahinkoja aiheuttaneista rakennuspaloista	33 %	68 %
Taso II vakavia henkilö -tai omaisuusvahinkoja aiheuttaneista	57 %	75 %
Edellisen vuoden vertailuarvo	88 %	67 %
Vakavia henkilö- tai omaisuusvahinkoja tapausten lkm	7 kpl	269 kpl

Taulukko 3 Tahallisten ja tuottamuksellisten tulipalojen ilmoittaminen poliisille Kymenlaakson alueella vuonna 2024.

Tahallisten ja tuottamuksellisten tulipalojen ilmoittaminen Kymenlaakson alueella		Koko maa
Ilmoitettu lkm	34 kpl	2509 kpl
Ei ilmoitettu lkm	146 kpl	2334 kpl
Yhteensä lkm	180 kpl	4843 kpl
Ilmoitus % (lakisääteinen velvollisuus 100 %)	19 %	52 %
Ilmoitus % edellisenä vuonna	20 %	54 %

Ilmoitusvelvollisuus tahallisiksi tai tuottamuksellisiksi arvioiduista tulipaloista toteutuu maan heikoimmin (taulukko 3). Ilmoitettujen osuus on laskenut edellisvuodesta. Alueella on tehty poliisilaitoksen kanssa sopimus, jonka mukaan ilmoitus voidaan tehdä tilannepaikalla suullisesti poliisipartiolle.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Palontutkinta toteutuu alueella valtakunnallisesti yleisesti käytössä olevien käytäntöjen mukaan. Tutkintayhteistyötä tehdään aktiivisesti poliisin kanssa. Tuloksia pyritään hyödyntämään turvallisuusviestinnässä, valvonnassa ja

³ Pelastustoimen toimenpidetilasto PRONTO. Tiedot haettu 14.3.2025.

pelastustoiminnan kehittämisessä. Tutkintaa tekevillä on hyvä perusosaaminen, mutta resurssit ja osaaminen on varmistettava myös jatkossa. Keskeisiä kehittämistarpeita ovat tutkinnan johtopäätösten tehokkaampi siirtäminen käytännön palvelutuotantoon sekä tutkintaryhmän laajentaminen.

1.3 Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemiseksi

Pelastuslaitoksen tulee onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja turvallisuuden ylläpitämiseksi toimia yhteistyössä muiden viranomaisten ja alueen yhteisöjen ja asukkaiden kanssa ja osallistua paikalliseen ja alueelliseen turvallisuussuunnittelutyöhön.

Muita viranomaisia ovat esim. rakennusvalvontaviranomaiset, kaavoitusviranomaiset, ympäristöterveydenhuollon viranomaiset, poliisi ja sosiaali- ja terveystieteiden viranomaiset. Yhteistyötahona ovat lisäksi nuohoojat.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alue tekee tarvittavaa yhteistyötä muun muassa kaavoittajan, rakennusvalvontaviranomaisten, ympäristöterveydenhuollon, turvallisuus- ja kemikaaliviraston, poliisin, sekä sosiaali- ja terveystieteiden viranomaisten ja yksityisten toimijoiden kanssa. Vuoden 2012 alussa käynnistettiin Kymenlaakson valmius- ja turvallisuusfoorumin eli Kymen Turvan toiminta, mikä toimii maakunnan kuntien ja viranomaisten turvallisuusyhteistyön alustana. Pelastuslaitos on mukana myös Kumppanuusverkoston turvallisuuspalvelut ryhmässä ja siihen kuuluvissa asiantuntijaverkostoissa.

Yhteistyöhön liittyvinä kehittämistarpeina pelastuslaitos on tunnistanut sen tehtävien ja vastuun tarkentamisen yhteistyötahoille, jotta pelastusviranomaiselle kuuluvat asiat tulevat tietoon ja käsittelyyn sekä resurssit kohdentuvat tehokkaammin.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Alue tekee yhteistyötä onnettomuuksien ehkäisemiseksi keskeisten toimijoiden kanssa vakiintunein käytännöin. Alue on tunnistanut keskeiset kehittämistarpeet, jotka liittyvät yhteistyön sujuvoittamiseen ja resurssien tehokkaampaan käyttöön.

1.4 Onnettomuuskehityksen seuranta

Onnettomuuskehityksen seurantaan kuuluu onnettomuushenkien ja onnettomuuksien määrän ja syiden kehityksen seuranta. Seurantaan kuuluu myös omien ja yhteistyössä toteutettavien toimenpiteiden käynnistäminen.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alue seuraa onnettomuusmäärien muutoksia viikoittain sekä osavuosisikatsauksissa. Alueen selvityksessä on esitelty onnettomuuskehityksen seurannan toteuttamista yleisellä tasolla. Seurannan toteutumisesta ja vaikutuksista ei ole tarkempaa tietoa. Alue ei ole tuonut selvityksessään esille, miten seurannassa käytettyjä tietoja hyödynnetään.

Tulevaisuudessa alueella on tavoitteena systematisoida seurannalla tuotettua tietoa päätöksenteon tueksi.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Alueen selvityksessä annetut tiedot ovat tältä osin hyvin yleisellä tasolla ja puutteellisia. Arviota onnettomuuskehityksen seurannan toteutumisesta ei voida annetuilla tiedoilla tehdä.

1.5 Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa hoitamien onnettomuuksien ehkäisyyn ja valvontaan kuuluvien tehtävien asianmukaisuuden valvonta

Hyvinvointialue voi tuottaa järjestämisvastuulleen kuuluvat palvelut itse tai yhteistoiminnassa muiden hyvinvointialueiden kanssa. Hyvinvointialue voi myös hankkia ne sopimukseen perustuen muilta palvelujen tuottajilta. Vaikka hyvinvointialue hankkii palveluja muulta palvelujen tuottajalta, sillä säilyy vastuu palvelujen järjestämisestä ja niiden asianmukaisen tuottamisen valvonnasta.

Alueella ei ole tarpeen toteuttaa tehtävien asianmukaisuuden valvontaa.

1.6 Valvontatehtävät

Pelastuslaitoksen on valvottava, että pelastuslain mukaisia yleisiä velvollisuuksia noudatetaan ja että toiminnanharjoittajat ja rakennusten omistajat ja haltijat noudattavat lain mukaisia velvoitteitaan.

1.6.1 Pelastuslain mukaiset valvontatehtävät

Pelastuslaitos valvoo pelastuslain 2 ja 3 luvun säännösten noudattamista. Valvonnan suorittamiseksi pelastuslaitoksen on tehtävä palotarkastuksia ja muita valvontatehtävän edellyttämiä toimenpiteitä.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alueen selvityksen mukaan valvontatyön tarvetta ovat lisänneet erityisesti pelastuslain 42 § mukaiset ilmoitukset ilmeisestä onnettomuusvaarasta.

Alueella tehdään yhteensä noin 7000 valvontatehtäväävuosittain. Suurimman osan muodostaa nykyisin asiakirjavalvonta (noin 4000 toimenpidettä) ja palotarkastukset (noin 2000 tarkastusta). Valvontaan kohdennetaan noin 13 henkilötyövuotta vuosittain, sisältäen myös kemikaalilainsäädännön valvontatoimet, joihin käytetään yksi henkilötyövuosi. Valvonta toteutui vuonna 2024 valvontasuunnitelman mukaisesti.

Selvityksen mukaan kehittämistarpeet liittyvät erityisesti henkilöstön saatavuuteen, pelastuslaitoksen pitovoiman parantamiseen ja uusien työntekijöiden perehdytysmalliin. Kehittämistoimenpiteitä toteutetaan sekä nykyisen että seuraavan palvelutasopäätöskauden aikana.

Muu tieto

Aluehallintoviraston PRONTO-tilastojen mukaan (taulukko 4) alueella tehdään tarkastuksia A1-A6-kohteisiin aktiivisesti. Alue on päässyt asettamiinsa tavoitteisiin. Edellisten vuosien keskiarvoon nähden toteutuneiden tarkastusten määrä on noussut.

Taulukko 4: Kooste palotarkastuksista Kymenlaaksossa vuonna 2024.⁴

Palotarkastukset Kymenlaaksossa vuonna 2024		Edellinen vuosi
Valvottavia A1-A6 kohteita alueella yhteensä	3056 kpl	2972 kpl
Suunnitellut määräaikaiset A1-A6 kohteiden tarkastukset (*suunniteltu määrä edellisvuodesta %)	1039 kpl (*- 4 %)	1077 kpl
Keskimääräinen suunniteltu tarkastusväli A1-A6 kohteissa	2,9 vuotta	2,8 vuotta
Toteutuneet määräaikaiset A1-A6 tarkastukset suhteessa suunniteltuihin (*lukumäärä)	100 % (*1039 kpl)	89 % (*955 kpl)
A1 Ympäriverokautisessa käytössä olevat kohteet (*lukumäärä)	100 % (*151 kpl)	90 % (*130 kpl)
A2 Opetusrakennukset ja päiväkodit (*lukumäärä)	100 % (*118 kpl)	97 % (*114 kpl)
A3 Kokoonumis- ja liiketilat (*lukumäärä)	100 % (*230 kpl)	93 % (*254 kpl)
A4 Teollisuus- ja varastorakennukset (*lukumäärä)	100 % (*341 kpl)	82 % (*269 kpl)
A5 Maatalousrakennukset (*lukumäärä)	100 % (*40 kpl)	88 % (*58 kpl)
A6 Muut rakennukset ja kohteet (*lukumäärä)	100 % (*159 kpl)	88 % (*130 kpl)
Toteutuneet määräaikaiset A1-A6 tarkastukset suhteessa vuosien 2021–2023 keskiarvoon	+ 8 %	-
Palotarkastuksia yhteensä / 1000 asukasta (*valtakunnallinen keskiarvo)	11 kpl (*7 kpl)	11 kpl (*7 kpl)
Asuin- ja vapaa-ajan asuinrakennusten palotarkastukset yhteensä	367 kpl	450 kpl
Asuin- ja vapaa-ajan asuinrakennusten palotarkastukset yhteensä / 10 000 asukasta (*valtakunnallinen keskiarvo)	23 kpl (*10)	28 kpl (*14)

Aluehallintovirastojen teemavalvonta pelastuslaitosten valvontatehtävästä

Vuoden 2024 teemavalvonnan johtopäätösten mukaan Kymenlaakson pelastuslaitoksella oli viidessä eri asiakokonaisuudessa tarve kehittää asiaa tai parantaa asian todennettavuutta. Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi ei ollut kunnossa vaan vaati toimenpiteitä. Kehittämistä vaativia kohtia olivat valvonnan suunnitteluperusteiden näkyväksi tekeminen, onnettomuuskehityksen seurannan huomiointi, valvontatoimenpiteiden, -suoritteiden ja resurssien määrittely sekä valvontatyö häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Pelastuslaitoksen valvontasuunnitelmat 2024 ja 2025

Vuoden 2024 valvontasuunnitelman mukaiset A1-A6 valvontakohteiden suunnitellut tarkastusmäärät poikkeavat hieman PRONTO-seurannan lukumääristä. Valvontasuunnitelman mukainen suunniteltu yhteismäärä on ollut

⁴ Pelastustoimen toimenpidetilasto PRONTO. Tiedot haettu 25.6.2025.

1020 ja esimerkiksi kokoontumis- ja liiketilat 250 ja teollisuus- ja varastorakennukset 300.

Pelastuslaitos on kehittänyt vuoden 2025 onnettomuusehkäisyn suunnitelmaa (sisältää valvontasuunnitelman) muun muassa vuoden 2024 teemavalvonnan johtopäätösten perusteella. Suunnitelmaan on muun muassa lisätty tietoa suunnitteluperusteista sekä kuvattu lyhyesti valvontatyön toteuttaminen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Vuoden 2025 valvontasuunnitelmaan oli lisätty myös vuoden 2024 valvontasuunnitelman toteutumisen tiivis arviointi. Suunnitelman mukaan Yritysten ja laitosten määräaikaista valvontaa suoritettiin 1039 kohteeseen. Vuodelle 2024 suunniteltu valvontakohteiden määrä oli 1030, joten kaikki vuoden suunnitellut kohteet saatiin valvottua.

Itsearviointikirjeitä pientaloihin lähetettiin 3555 kpl joista 3190 kpl palautui. Pientalojen itsearviointikirjeen palautusprosentti oli 89,7 %. 131 rivitalokohteeseen lähetettiin itsearviointikirjeet. Rivitaloista saatiin 125 vastausta eli palautusprosentti oli 95,4 %. Pelastuslaitos teki satunnaisia palotarkastuskäyntejä niihin rakennuksiin, joissa itsearviointilomake oli jäänyt palauttamatta.

Asuinkiinteistöjen suunniteltu valvontakohteiden määrä oli 270. Valvonta suoritettiin 367 kohteessa. Suunniteltujen määrä perustuu keskiarvoon itsearviointikirjeiden palauttamatta jättäneistä. Asuinkiinteistöjen valvontaa kohdistetaan mm. kerrostaloihin, rivitaloihin sekä kohteisiin, joista itsearviointikirje on jäänyt palauttamatta

Aluehallintoviraston arviointi koskien vuotta 2023

Vuotta 2023 koskevassa aluehallintoviraston arvioinnissa on todettu, että alue on jäänyt määrällisessä tarkastelussa vuodelle 2023 asetetuista tavoitteista.

Aluehallintoviraston valvontakäynnin huomiot

Valvontakäynnillä 2024 on tuotu esiin, että vuoden 2024 valvontasuunnitelmasta ei selviä onko suunnittelussa otettu huomioon edelliseltä kaudelta tekemättä jääneet valvontasuoritteet. Valvontavelan kertymistä ja kuntoon saattamista seurataan.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Pelastuslaitoksella on ollut aiempina vuosina kertynyttä valvontavelkaa. Vuonna 2024 on tehty hieman suunniteltua enemmän tarkastuksia, joten uutta velkaa ei ole kertynyt. Valvontavelan purkamista ei ole kuitenkaan tarkemmin käsitelty pelastuslaitoksen valvontasuunnitelmassa eikä vuosittaisessa selvityksessä. Pelastuslaitos suorittaa esimerkillisen monipuolisesti asuin- ja vapaa- rakennusten valvontaa.

Selvityksestä puuttuu tarkempi palvelutason arviointi sekä valvonnalla aikaan saatujen vaikutusten ja tulevien kehittämistarpeiden tarkempi tarkastelu, joten tarkempaa arviota ei voida annetuilla tiedoilla tehdä.

1.6.2 Kemikaalilainsäädännön mukaiset valvontatehtävät

Pelastusviranomaisen valvoo kemikaalien vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia. Toiminnanharjoittajan on tehtävä ilmoitus vaarallisen kemikaalin vähäisestä teollisesta käsittelystä ja varastoinnista pelastusviranomaiselle.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alueen selvityksen mukaan kemikaalilainsäädännön mukaisissa valvontatehtävissä ei ole tapahtunut muutoksia palvelutarpeessa.

Kemikaaliturvallisuuslain mukaiset valvontatehtävät ovat osa pelastuslaitoksen valvonnan suunnitelmallista kokonaisuutta. Valvonta toteutui Kymenlaakson pelastuslaitoksella vuonna 2024 suunnitellusti. Selvityksessä ei tuoda esiin erityisiä kehittämistarpeita kemikaalilainsäädännön mukaisiin valvontatehtäviin liittyen.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Aluehallintoviraston arvion mukaan alue on pystynyt vastaamaan kemikaalilainsäädännön mukaisiin asiakastarpeisiin. Alue ei kuitenkaan ole tuonut selvityksessään esille riittävästi tietoa kemikaalilainsäädännön mukaisen valvonnan saatavuudesta, vaikutuksista tai kehittämistarpeesta. Tästä syystä tarkempaa arviointia ei voida tehdä.

1.6.3 Valmiustarkastukset

Pelastusviranomaiset voivat tehdä tarkastuksia, joilla valvotaan pelastuslain mukaisia järjestelyjä suuronnettomuuksiin ja poikkeusoloihin varautumiseksi.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alueen selvityksen mukaan pelastuslaissa säädettyjen suuronnettomuuksien ja poikkeusolojen varautumisjärjestelyjä valvotaan yksittäisten kohteiden osalta pääosin pelastuslaitoksen valvontasuunnitelman mukaisesti määrävälein tehtävien palotarkastusten yhteydessä. Tarkastuksilla valvotaan kohteiden omatoimista varautumista onnettomuus- ja vaaratilanteisiin, häiriö- ja poikkeusoloihin sekä väestönsuojelutoimenpiteisiin. Tarvittaessa suoritetaan myös varautumisjärjestelyihin kohdentuvia ylimääräisiä palotarkastuksia.

Pelastuslaitos järjestää valvonnassaan oleville kohteille koulutuksia ja harjoituksia, joissa käsitellään ja harjoitellaan suuronnettomuuksiin ja poikkeusoloihin varautumista. Selvityksen mukaan valmiusjärjestelyjä koskevien suunnitelmien toimivuutta testataan käytännössä paikallispuolustus-, valmius- ja yhteistoimintaharjoituksissa. Pelastuslaitos tekee jatkuvaa yhteistyötä muiden varautumisjärjestelyjä valvovien viranomaisten kanssa.

Alue ei ole tunnistanut kehittämistarpeita valmiuden tarkastamiselle.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Alue ei ole tuonut selvityksessään esille riittävästi tietoa valmiustarkastusten tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeista. Tästä syystä arviointia ei voida tehdä.

Aluehallintoviraston arvio onnettomuuksien ehkäisyn palveluihin kuuluvien pelastustoimen tehtävien tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta:

Alueen vuosittainen selvitys oli monelta osin yleisluonteinen, eikä kaikilta osin sisältänyt arviointia palveluiden tarpeista, saatavuudesta tai kehitystarpeista. Aluehallintoviraston muun valvonnan yhteydessä on havaittu, että alueella on onnettomuuksien ehkäisytyön suunnittelussa kehitettävää muun muassa asiakirjojen hierarkiaan sekä suunnitteluperusteiden näkyväksi tekemisessä.

Alue tuottaa turvallisuusviestinnän palveluja määrällisesti valtakunnallista keskiarvoa enemmän. Alue tarjoaa myös maksullista turvallisuuskoulutusta, mikä poikkeaa pelastuslain 96 §:n mukaisesta linjauksesta sekä pelastuslaitosten kumppanuusverkoston ohjeistuksesta.

Palontutkinta toteutuu valtakunnallisten käytäntöjen mukaisesti, ja yhteistyö poliisin kanssa on aktiivista. Tutkintatietoa hyödynnetään eri osa-alueilla. Palontutkinnan osalta on varmistettava riittävät resurssit sekä vahvistettava osaamista. Keskeisiä kehittämistarpeita ovat tutkinnan johtopäätösten tehokkaampi siirtäminen käytännön palvelutuotantoon sekä tutkintaryhmän laajentaminen.

Alueen yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemiseksi on vakiintunutta ja kattaa keskeiset toimijat. Yhteistyön sujuvuuden ja resurssien tehokkaan käytön kehittäminen on kuitenkin tarpeen.

Onnettomuuskehityksen seurannan osalta selvityksessä esitetyt tiedot ovat puutteellisia. Onnettomuuskehityksen seurantaan liittyen on tullut esiin eroja pelastuslaitoksen asiakirjojen välillä. Asiakirjoista ei selviä seurannan päättelyketjun toimiminen, tai miten tulokset otetaan huomioon suunnittelussa ja toimenpiteiden kohdentamisessa.

Alue on saanut vuonna 2024 määräämällisen valvonnan osalta pysäytettyä valvontavelan kertymisen. Asuin- ja vapaa-ajanrakennusten valvonta on alueella monipuolista ja esimerkillistä.

Alue on pystynyt vastaamaan kemikaalilainsäädännön mukaisten palveluiden asiakastarpeisiin. Kemikaalivalvonnan osalta ei ole tuotu esiin erityisiä kehitystarpeita.

Alueen selvityksen mukaan onnettomuuksien ehkäisyn kehittämistarpeet liittyvät henkilöstön saatavuuteen, pitovoiman parantamiseen ja työntekijöiden perehdyttämiseen.

2 Pelastustoiminnan palvelut

Pelastustoiminnalla tarkoitetaan kiireellisiä tehtäviä, joiden tarkoituksena on

- pelastaa ja suojata ihmisiä, omaisuutta ja ympäristöä onnettomuuden uhatessa tai sattuessaa
- rajoittaa onnettomuudesta aiheutuvia vahinkoja ja lieventää onnettomuuden seurauksia.

Pelastustoiminnassa tarvittavat toimenpiteet tulee voida suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti.

2.1 Onnettomuuskohteen tavoittamisen suorituskyky

Pelastustoiminnan toimintavalmius tulee olla toimintaympäristön riskeihin nähden riittävä. Pelastustoiminnan toimintavalmius muodostuu pelastusmuodostelmien toimintavalmiusajasta ja niiden suorituskyvystä. Kiireellisissä pelastustehtävissä onnistumiseen vaikuttaa se, kuinka nopeasti onnettomuuspaikalle saadaan tehtävällä tarvittava suorituskykyinen pelastusmuodostelma.

Vaativuudet toimintavalmiudelle

Pelastustoiminnan toimintavalmiuden suunnitteluohjeessa⁵ Suomi on jaettu 1 x 1 kilometrin kokoisiksi ruuduiksi. Ruudut on luokiteltu neljään riskiluokkaan (I–IV) sen perusteella, kuinka todennäköisiä pelastustoimen kiireelliset tehtävät ovat ruudun alueella. Kullekin riskiluokalle on asetettu enimmäisaika, jossa ruudut tulee tavoittaa. Vähimmäistavoitteena on, että kiireellisissä pelastustehtävissä ensimmäinen yksikkö saavuttaa riskiruudulle asetetun toimintavalmiusaikatavoitteen vähintään 50 %:ssa tehtävistä.

Taulukko 5 Toimintavalmiuden tavoiteajat.

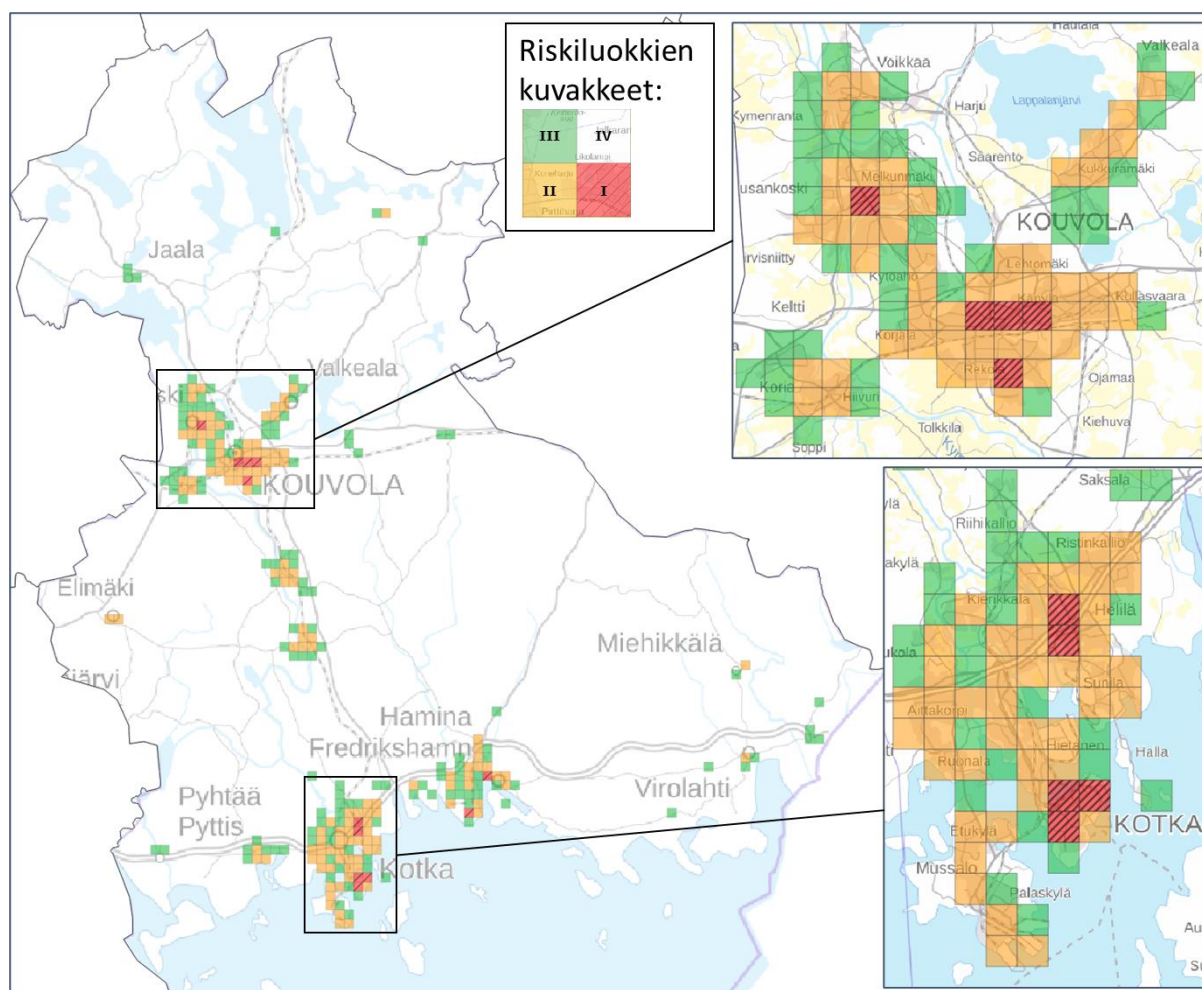
Riski-luokka	1. yksikön toimintavalmiusaika	Pelastustoiminnan toimintavalmiusaika	Pelastusjoukkueen toimintavalmiusaika
I	6 min	11 min	20 min
II	10 min	14 min	30 min
III	20 min	22 min	40 min
IV	ei vaatimusta	ei vaatimusta	ei vaatimusta

Riskialuekartta

Hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätöksessä on määritelty, että pelastustoiminnan perusvalmiuden palvelut tuotetaan alla olevan riskialuekartan mukaisesti. Kymenlaakson riskialuekartta on esitetty alla kuvassa 1. Kuvassa

⁵ Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohje (SM 21/2012)

punainen ruutu on riskiluokan I ruutu, oranssi riskiluokan II ruutu ja keltainen riskiluokan III ruutu.

Kuva 1: Kymenlaakson hyvinvointialueen pelastustoimen riskiruudut vuonna 2024

2.1.1 Ensimmäinen yksikkö

Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaika on aikaväli ensimmäisen pelastustoimen yksikön hälyttämisestä siihen, kun yksikkö on kohteessa. Ainoastaan kiireellisesti tapahtumapaikalle siirtyneet yksiköt huomioidaan.

Ensimmäisen yksikön toteutuneen toimintavalmiusajan mediaani (taulukko 6) alueella oli 7 minuuttia 21 sekuntia vuonna 2024⁶. Edellisten kolmen vuoden aikojen mediaanien keskiarvo oli 7 minuuttia 24 sekuntia, joten ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaika on pysynyt lähes ennallaan edelliseen kolmeen vuoteen verrattuna.

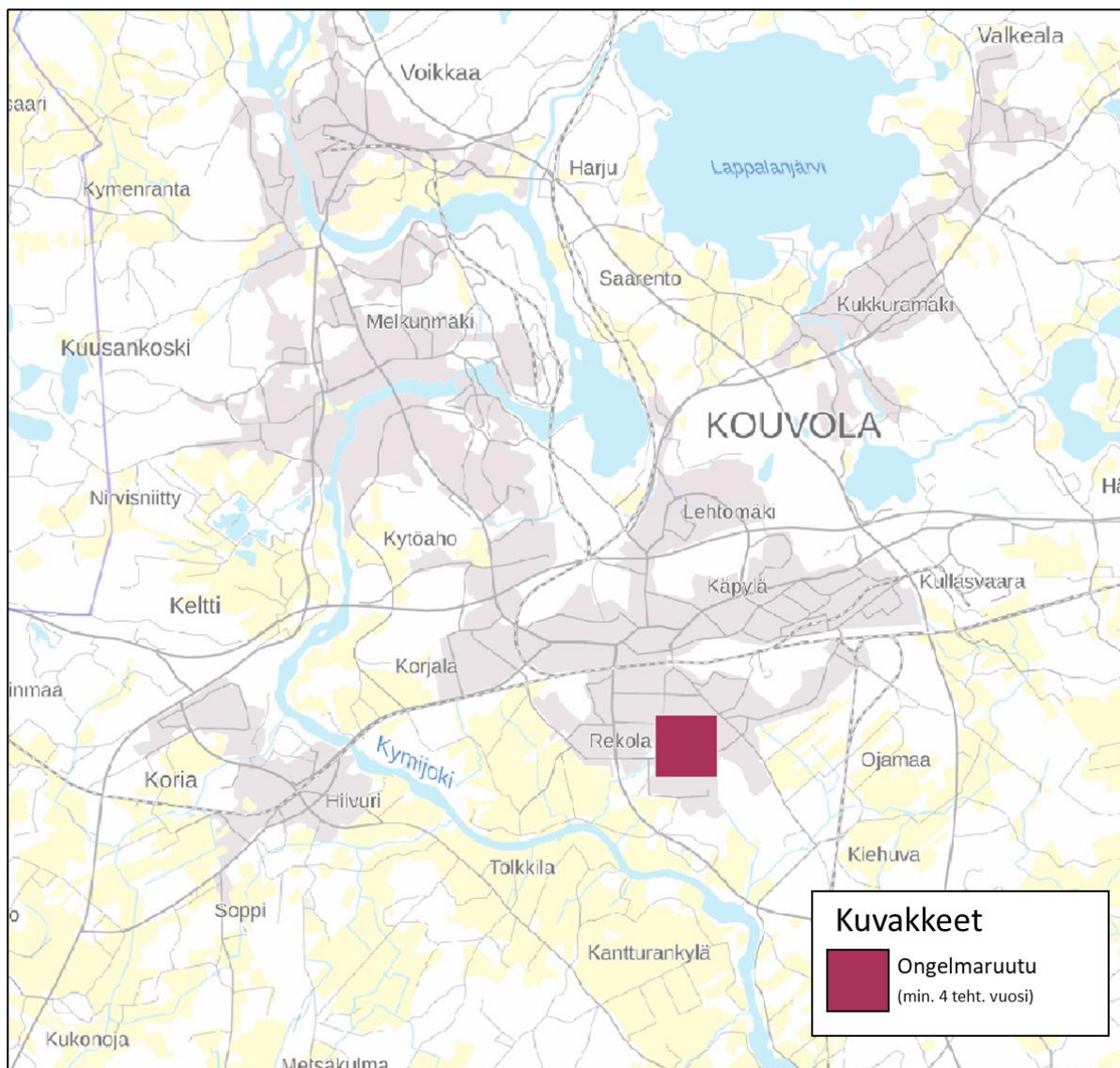
⁶ Pelastustoimen toimenpidetilasto PRONTO. Tiedot haettu 5.2.2025.

Taulukko 6 Pelastustoiminnan toimintavalmiusajat Kymenlaaksossa vuonna 2024.

Toimintavalmiusajat Kymenlaaksossa vuonna 2024		2021–2023 keskiarvo	Koko maa 2024
1. yksikön TVA mediaani	07:21	07:24	07:30
Pelastustoiminnan TVA mediaani	09:55	11:05	11:22
Pelastusjoukkueen TVA mediaani	14:24	14:45	15:07

Vuonna 2024 koko alueella yhteensä toteutuneen toimintavalmiusajan lisäksi aluehallintovirasto on selvittänyt oman aineistonsa avulla ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikaa riskiruuduittain. Sellaisia niin sanottuja ongelmaruutuja, joissa toimintavalmiuden toteutuminen on jäänyt tavoitteesta neljänä edellisenä kalenterivuonna (2021–2024), oli Kymenlaakson hyvinvointialueella 2 kappaletta (taulukko 7).

Näistä ongelmaruuduista yhdessä on tarkastelujaksolla ollut vähintään neljä tehtävää jokaisena tarkasteluvuonna. Tämä ruutu sijaitsee Kouvolan Eskolanmäen ja Kankaronmäen alueella. Tilanne on pysynyt ennallaan edelliseen vuoteen verrattuna. Ongelmaruudut on esitetty alla kuvassa 2 ja taulukossa 7.

Kuva 2: Ongelmaruutu, jossa vähintään 4 tehtävää / vuosi.

Taulukko 7: Kooste ensimmäisen yksikön ongelmaruuduista.

Riskiluokka	Ongelmaruutuja (kpl)	Ongelmaruudut, joissa min. 4 teht.
I	1	1
II	0	0
III	1	0
Yhteensä	2	1

2.1.2 Pelastustoiminta

Pelastustoiminnan toimintavalmiusaika on aikaväli ensimmäisen pelastustoimen yksikön hälyttämisestä siihen, kun vähintään neljän hengen vahvuinen pelastusryhmä aloittaa tehokkaan pelastustoiminnan. Ainoastaan kiireellisesti tapahtumapaikalle siirtyneet yksiköt huomioidaan.

Pelastustoiminnan toteutuneen toimintavalmiusajan mediaani alueella oli 9 minuuttia 55 sekuntia vuonna 2024⁷. Edellisten kolmen vuoden aikojen mediaanien keskiarvo oli 11 minuuttia 5 sekuntia, joten pelastustoiminnan toimintavalmiusaika on merkittävästi aiempia vuosia paremmalla tasolla.

2.1.3 Pelastusjoukkue

Pelastusjoukkue koostuu johtajasta ja vähintään kahdesta ja enintään viidestä pelastusryhmästä. Koska todellisen pelastusjoukkueen toimintavalmiusaikoja ei ole käytettävissä, laskennallisena pelastusjoukkueen toimintavalmiusaikana toimenpidetilasto PRONTO:ssa käytetään aikaväliä ensimmäisen pelastustoimen yksikön hälyttämisestä siihen, kun tapahtumapaikalle on saapunut vähintään yhdeksän pelastustoimen henkilöä. Ainoastaan kiireellisesti tapahtumapaikalle siirtyneet yksiköt huomioidaan.

Pelastusjoukkueen toteutuneen toimintavalmiusajan mediaani koko alueella oli 14 minuuttia 24 sekuntia vuonna 2024⁸. Edellisten kolmen vuoden aikojen mediaanien keskiarvo oli 14 minuuttia 45 sekuntia, joten pelastusjoukkueen toimintavalmiusaika on aiempia vuosia paremmalla tasolla.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Haminassa Turkian VPK on lopettanut toimintansa ja yksittäisillä alueen sopimuspalokunnilla on edelleen erityisesti arkisin virka-aikana haasteita tuottaa sopimuksen mukaista valmiutta. Pelastuslaitos on tästä huolimatta kyennyt näillä alueilla täyttämään ensimmäisen yksikön toimintavalmiuteen liittyvät vaatimukset hälyttämällä tehtäviin yksiköitä päätoimisista palokunnista.

Päätoimisten palokuntien valmius on toteutunut suunnitelmien mukaisesti.

⁷ Pelastustoimen toimenpidetilasto PRONTO. Tiedot haettu 5.2.2025.

⁸ Pelastustoimen toimenpidetilasto PRONTO. Tiedot haettu 5.2.2025.

Selvityksessä tuodaan esiin, että ensimmäisen yksikön toimintavalmiuteen liittyviä ongelmia saattaa ilmetä Kouvolan Eskolanmäessä, Haminan keskustassa ja Kotkan Karhuvuoressa.

Ensimmäisen yksikön toimintavalmiutta on saatu hieman parannettua Kouvolassa liikennevalojen ohjausjärjestelmän (HALI) avulla. Kehittämistoimenpiteenä mainitaan tarve vastaavalle järjestelmälle Kotkan alueella. Toimintavalmiutta pyritään ylläpitämään ja parantamaan ottamalla käyttöön uudet paloasemat Karhulassa (2025) ja Siltakylässä (investointi aloitettu 2025).

Valtakunnallisesti vertailtuna toimintavalmiuden on arvioitu olevan hyvällä tasolla.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Ensimmäisen yksikön toimintavalmiuteen liittyvät puutteet Kouvolan Eskolanmäen ja Kankaronmäen alueella ovat huomattavuudeltaan sellaisia, joita aluehallintovirasto on päätöksellään määrännyt korjattavaksi muiden pelastuslaitosten alueilla. Muilta osin onnettomuuskohteet tavoitetaan alueella riittävän nopeasti.

Nyt tehdyt toimenpiteet toimintavalmiuden parantamiseksi Kouvolan Eskolanmäessä eivät näytä parantaneen ensimmäisen yksikön toimintavalmiutta kaikilta osin riittävälle tasolle. Pelastuslaitoksen tulisi tältä osin tehdä suunnitelma toimintavalmiuden parantamiseksi lain edellyttämälle tasolle.

Muita onnettomuuskohteen tavoittamisen ylläpitämiseksi ja parantamiseksi suunniteltuja kehittämistoimenpiteitä voidaan pitää oikeasuuntaisina.

2.2 Tulipalojen edellyttämä suorituskyky

Tulipaloihin liittyvällä suorituskyvyllä vastataan rakennuspaloihin, maastopaloihin ja muihin tulipaloihin.

Rakennuspalot voivat edellyttää savusukellusvalmiutta. Savusukelluksella tarkoitetaan paineilmahengityslaitteiden ja asianmukaisten suojavarusteiden avulla tehtävää sammutus- ja pelastustyötä, joka edellyttää tunkeutumista palavaan, savuiseen ja rajattuun sisätilaan tai työskentelyä palavan rakennuksen katolla.

Savusukellus edellyttää pelastajilta tehtävän vaatimaa koulutusta, säännöllistä vuosittaista osaamisen ylläpitävää harjoittelua sekä riittävää fyysistä kuntoa ja riittävää terveydentilaa. Palavan ja rajatun sisätilan sammuttamiseen käytetään myös muita menetelmiä kuin savusukeltamista.

2.2.1 Rakennuspalojen edellyttämä suorituskyky

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Savusukelluksen suorituskyvyn mitoituserusteet löytyvät pelastuslaitoksen riskianalyysistä. Savusukelluskyky on päätoimisilla palokunnilla ja osittain osalla sopimuspalokunnista. Osalla sopimuspalokunnista on kyky käyttää vaihtoehtoisia sammutusmenetelmiä. Rakennuspalojen suorituskyky on selvityksen mukaan riittävällä tasolla.

Kehittämistoimenpiteinä mainitaan uuden huoneistopalosimulaattorin hankinta ja savusukelluskoulutuksen ja toimintakykytestauksen kehittäminen.

2.2.2 Maastopalojen edellyttämä suorituskyky

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Vuonna 2024 oli aiempia vuosia vähemmän maastopaloja. Maastopalojen määrän ja suuren metsäpaloriskin ennakoidaan kuitenkin kasvavan, entistä kuivempien kesien takia.

Kymenlaakson pelastuslaitos on mukana Itä- ja Kaakkois-Suomen pelastuslaitosten yhteisessä metsäpaloihin erikoistuneessa GFFF-V metsäpalomuodostelmassa, joka on parantanut alueen omaa maastopalojen edellyttämää suorituskykyä. Tämän lisäksi pelastuslaitos on kouluttanut uusia lentosammutuspäälliköitä.

2.2.3 Liikennevälinepalojen edellyttämä suorituskyky

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Polttonestekäyttöisten liikennevälinepalojen edellyttävä suorituskyky on kattava. Palvelutarpeen ennakoidaan muuttuvan hybridi- ja sähköautojen yleistymisen myötä. Kehittämistarpeena mainitaan sähköautopalojen sammuttamiseen liittyvät henkilöstön koulutus ja siirtolavan hankinta.

2.2.4 Muiden tulipalojen edellyttämä suorituskyky

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Muiden tulipalojen edellyttämää suorituskykyä on saatavilla hyvin koko pelastuslaitoksen alueella.

2.2.5 Sammutusveden saamiseen liittyvä suorituskyky

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Nykyinen pelastuslaitoksen vedensiirtoon tarkoitettu kalusto on riittävä, mutta sitä on kuitenkin uusittava ja kunnossapidettävä suunnitellusti. Kehittämistarpeena mainitaan yhteistoiminta-alueen vedensiirtokaluston yhteiskäytön lisääminen ja säiliö- ja säiliösammutusautojen (1 kpl/vuosi) hankinnat käyttöiän ylittäneen kaluston tilalle.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Rakennuspalojen suorituskyky on riittävällä tasolla, mutta sopimuspalokuntien heikentyvät edellytykset tuottaa savusukellusvalmiutta ovat uhka koko alueen kattavalle suorituskyvylle. Vaihtoehtoisten sammutusmenetelmien käyttöönottoa tulisikin edistää merkittävästi.

Annetun selvityksen perusteella maastopalojen edellyttämän suorituskyvyn riittävyyttä ei pystytä arvioimaan. Maastopaloihin liittyvän suorituskyvyn kehittämistä Itä- ja Kaakkois-Suomen pelastuslaitosten yhteisen hankkeen avulla voidaan pitää edistysellisenä kehittämistoimenpiteenä.

Annetun selvityksen perusteella liikennevälinepalojen ja muiden tulipalojen edellyttämän suorituskyvyn riittävyyttä ei pystytä arvioimaan, mutta niihin liittyviä kehittämistoimenpiteitä voidaan pitää oikeansuuntaisina.

Sammutusveden saamiseen liittyvä suorituskky on riittävällä tasolla. Riittävän suorituskvyn ylläpitämistä yhteistyöalueella tehtävän yhteistyön avulla voidaan pitää edistykseisenä kehittämistoimenpiteenä.

Vaikka selvityksen perusteella ei tulipaloihin liittyvää suorituskkyä kaikilta osin pystytä arvioimaan, tiedossa ei kuitenkaan ole suorituskkyyn liittyviä erityisiä puutteita.

2.3 CBRNE-onnettomuuksien pelastustoiminnan suorituskky

CBRNE-onnettomuuksilla tarkoitetaan onnettomuuksia, joissa on osallisena kemiallisia aineita (C), biologisia taudinaiheuttajia (B), radioaktiivisia aineita (R), ydinenergiaa (N) tai räjähteitä (E).

Kemikaalionnettomuuksien torjuntaa tehdään tarvittaessa kemikaalisukelluksella, jolla tarkoitetaan välittömän vaaran alueella tehtäviä tiedustelu-, pelastus-, torjunta- tai muita vastaavia tehtäviä, jotka edellyttävät paineilmahengityslaitteen ja soveltuvan kemikaalisuojapuvun käyttöä. Kemikaalisukellus edellyttää pelastajilta tehtävän vaatimaa koulutusta, säännöllistä vuosittaista osaamisen ylläpitävää harjoittelua sekä riittävää fyysistä kuntoa ja riittävää terveydentilaa.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

CBRNE-onnettomuuksien edellyttämän suorituskvyn mitoitusperusteet löytyvät pelastuslaitoksen riskianalysistä. Suorituskky on toteutunut riittävällä tasolla. Suorituskky perustuu kemikaalisukelluskkyyn ja muuhun tavanomaisen kemikaalionnettomuuden torjuntakkyyn sekä kemikaalintorjuntaan liittyvään erityiskalustoon.

Kehittämistarpeena mainitaan CBRNE-harjoitussimulaattoreiden uusiminen.

Muu tieto

Aluehallintoviraston ulkoisia pelastussuunnitelmia koskevassa valvonnassa on todettu, että erityisesti useita kohteita sisältävillä satama-alueilla suunnitelmat ja niitä koskevat harjoitukset eivät täytä kaikilta osin asetettuja vaatimuksia. Ulkoisia pelastussuunnitelmia koskevat harjoitukset yksittäisissä suuonnettomuusvaarallisissa kohteissa ovat puolestaan olleet laadukkaita erityisesti onnettomuuskohteessa tapahtuvan pelastustoiminnan johtamisen ja kemikaalisukelluksen osalta.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Selvityksen perusteella CBRNE-onnettomuuksien edellyttämä kalustollinen ja tekninen suorituskky vastaa alueen tarpeita, mutta erityistä vaaraa aiheuttavissa kohteiden osalta on kehittämistarpeita satama-alueilla. Pelastuslaitoksen tulisikin kehittää toimintaa niin, että koko pelastustoimintaan osallistuvalla henkilöstöllä on erityisesti satama-alueiden riskikohteiden osalta riittävä alue- ja kohdetuntemus.

2.4 Vesipelastamisen suorituskyky

Vesipelastamista on venekaluston avulla tehtävä pelastustoiminta ja pintapelastus sekä vesisukellus. Pintapelastus tarkoittaa veden pinnalta tai välittömästi pinnan alta ilman vesisukelluslaitetta tehtävää ihmisen, eläimen tai omaisuuden pelastamista ja vahingon torjuntaa. Vesisukellus tarkoittaa vesisukelluslaitetta ja -varustusta edellyttävää ihmisen tai omaisuuden pelastamista ja ympäristövahingon torjuntaa.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Vesipelastamisen ja venekaluston suorituskyvyn mitoitusperusteet löytyvät pelastuslaitoksen riskianalyysistä. Suorituskyky on toteutunut riittävällä tasolla. Suorituskyky perustuu Kotkan alueen jatkuvaan ja Kouvolan alueen osittaiseen vesisukellusvalmiuteen ja pintapelastusvalmiuteen ja palokunnissa, joiden ympärillä on vesistöriskejä. Näillä palokunnilla on käytössään myös venekalustoa.

Kehittämistoimenpiteenä mainitaan riittävän vesisukeltajien määrän turvaaminen.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Annetun selvityksen perusteella vesipelastamisen suorituskyky on riittävällä tasolla.

Vesisukeltajien ja pintapelastajien koulutukseen liittyviä kehittämistoimenpiteitä voidaan pitää oikeansuuntaisina.

2.5 Ympäristövahinkojen pelastustoiminnan suorituskyky

Ympäristövahinkojen pelastustoiminnalla tarkoitetaan öljy- ja kemikaalivahinkojen pelastustoimintaa.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Merkittävin uhka ympäristöönnettomuudelle aiheutuu öljy- ja kemikaaleja kuljettavista Suomenlahden säiliöaluksista sekä alueen halki kulkevasta rauta- ja maantieliikenteestä. Toimintaympäristöön liittyvä muutos on Suomenlahden meriliikenne ja sen lisääntyminen.

Öljynsuojelurahaston rahoituksen poistuminen pelastuslaitokselta on vaikeuttanut ympäristövahinkojen torjuntakyvykkyyden ylläpitoa, mutta vaihtoehtoista rahoitusmekanismia pyritään löytämään.

Muu tieto

Aluehallintovirastot toteuttavat ympäristövahinkojen torjuntavalmiuden teemavalvonnan vuoden 2025 aikana. Teemavalvonta on arviota kirjoitettaessa kesken. Teemavalvonta on tehty ensimmäisen kerran vuonna 2022 ja pelastuslaitosten on tullut kehittää toimintaansa kehityssuunnitelmiin perustuen.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Alueen riskien edellyttämä ympäristövahinkojen torjuntataso on aluehallintoviraston käyttämällä asteikolla tasolla B. Alueeseen kohdistuu alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen riski, joten alueen tulisi pyrkiä torjuntavalmiudessa C-tasolle. Vuonna 2022 alue ei saavuttanut B-torjuntatasoa.

Alueella on useita tunnistettuja kehittämiskohteita ympäristövahinkojen pelastustoiminnan suorituskyvyn saattamiseksi vaaditulle torjuntatasolle.

Annetun selvityksen perusteella ympäristövahinkojen edellyttämää pelastustoiminnan suorituskyvyn riittävyttä tai kehittämistoimenpiteitä ei pystytä arvioimaan.

2.6 Korkealta tai alhaalta pelastamisen suorituskyky

Korkealta tai alhaalta pelastaminen sisältää ajoneuvokalustolla ja köysipelastamisella tehtävät korkealta tai alhaalta pelastamisen toimenpiteet ja työskentelyn alueella, jossa on putoamisvaara. Putoamisvaarallisella alueella työskentely voi olla henkisesti ja fyysisesti vaativaa työtä, jonka turvallinen suorittaminen asettaa tekijälle terveydentilaan, toimintakykyyn, koulutukseen ja harjoitteluun liittyviä erityisvaatimuksia.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Suorituskyky perustuu nostolavakalustoon (2 ajoneuvoa), kuormanostureihin, katonaukaisuvälineistöön, köysipelastamisvalmiuteen sekä PVAT-koulutettuihin henkilöihin.

Putoamisvaarallisella alueella työskentelyn valmius on ollut toimiva ja riittävä

Kehittämistarpeena mainitaan putoamisvaarallisella alueella työskentelyn harjoitussimulaattoreiden uusiminen.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Annetun selvityksen perusteella korkealta tai alhaalta pelastamisen suorituskyvyn riittävyttä ei pystytä arvioimaan. Tiedossa ei kuitenkaan ole tällä hetkellä suorituskykyyn liittyviä erityisiä puutteita.

Harjoitussimulaattoreihin liittyviä kehittämistoimenpiteitä voidaan pitää oikeansuuntaisina.

2.7 Liikenneonnettomuuksien pelastustoiminnan suorituskyky

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Kymenlaakson toimintaympäristössä merkittävin muutos on ollut Suomen ja Venäjän välisen Itärajan sulkua, joka on vähentänyt alueen maantie- ja raideliikennettä.

Palveluiden saatavuus on riittävällä tasolla, maantie-, raide-, vesi ja ilmaliikenneonnettomuuksissa.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Annetun selvityksen perusteella korkealta tai alhaalta pelastamisen suorituskyvyn riittävyyttä ei pystytä arvioimaan. Tiedossa ei kuitenkaan ole tällä hetkellä suorituskykyyn liittyviä erityisiä puutteita.

2.8 Väestön varoittamisen suorituskyky

Pelastuslaitos huolehtii alueellaan väestön varoittamisesta vaara- ja onnettomuustilanteessa ja varoittamiseen tarvittavasta hälytysjärjestelmästä.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen selvityksen mukaisesti Kymenlaaksossa on n. 100 yleistä väestöhälytintä. Kiinteiden väestöhälyttimien teoreettisella kuuluvuusalueella asuu 80 % maakunnan väestöstä.

Järjestelmää ylläpidetään ja kehitetään vuosittain määrärahojen puitteissa. Järjestelmä kattaa hyvin väestökeskittymien alueet sekä riskiperusteisten kohteiden lähialueet, kuten esimerkiksi ydinvoimalaitoksen varautumisalueen. Kiinteiden hälyttimien kuuluvuusalueen ulkopuolella voidaan käyttää hälytyksiin kaiutinautoa.

Väestönhälytinjärjestelmää on huollettu, uusittu sekä nykyaikaistettu vuosittain. Hyvinvointialueen pelastuslaitos kuvaa väestöhälytinjärjestelmää Kymenlaaksonalueella hyväksi, kun tuotettavaa palvelua verrataan muihin hyvinvointialueisiin. Uudistamistarpeita järjestelmälle tehdään vuosittain, mutta tarkempaa selvitystä kunnossapidosta ei ole selvityksessä annettu.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Suoranaisia kehittämistarpeita väestön varoittamisjärjestelmään selvityksessä ei tuoda esille, eikä myöskään järjestelmän kehittämissuunnitelmaa, joten niitä ei voida arvioida. Kehittämistyötä kuitenkin selvityksen mukaan tehdään säännöllisesti.

Riskiperusteiset kohteet, joihin hälytin tarvitaan, tunnistetaan selvityksessä ja hälyttimien sijoittelussa. Pelastuslaitoksen on huolehdittava, että erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden vaara-alueilla on väestön varoittamiseen tarvittava riittävä suorituskyky.

2.9 Muiden paikallisten riskien edellyttämät suorituskyvyt

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Pelastuslaitos ylläpitää maastopelastamisen suorituskykyä, joka perustuu moottorikelkka- ja maastomönkijäkalustoon sekä niiden kuljettamiseen edellyttävään osaamiseen.

Pelastuslaitos on tunnistanut tarpeen maanalaisten pelastustehtäviin liittyvälle suorituskyvylle ja kehittämistoimenpiteinä on siihen liittyvä kaluston hankinta ja henkilöstön koulutus.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Annetun selvityksen perusteella maastopelastamisen tai maanalaisten pelastustehtävien edellyttämän suorituskyvyn riittävyyttä ei pystytä arvioimaan.

Tiedossa ei kuitenkaan ole tällä hetkellä suorituskyykyyn liittyviä erityisiä puutteita. Maanalaiseen pelastamiseen liittyviä kehittämistoimenpiteitä voidaan pitää oikeansuuntaisina.

2.10 Pelastustoiminnan henkilöstövoimavarat

Pelastuslaitoksen on huolehdittava riittävästä pelastustoiminnan henkilöstövoimavaroista. Niitä tarkasteltaessa on huomioitava ainakin henkilöstövoimavarojen määrä, osaamisen ylläpito ja kehittäminen sekä henkilöstön fyysinen toimintakyky.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Pelastustoiminnan henkilöstön riittävyys Kymenlaakson pelastuslaitoksella ei täysin ole vastannut tarvetta vuonna 2024, koska kaikkia pelastajan virkoja ei ole saatu täytettyä. Palvelut on saatu tuotettua palvelutasopäätöksen mukaisesti, mutta henkilöstövajetta on jouduttu täydentämään ylityöratkaisulla ja palkkaamalla ensihoitajia pelastajien viransijaisiksi kesälomakaudella.

Pelastuslaitoksella on käytössä osaamisenhallintasuunnitelma ja harjoitusohjelma, jonka mukaisesti pidetyt harjoitukset ja niiden kautta saavutetut pätevyiden dokumentoidaan keskitettyyn tietojärjestelmään. Sopimuspalokuntien kouluttajapula kuitenkin aiheuttaa haasteita erityisesti sopimuspalokuntien koulutusjärjestelmän mukaisten kurssien järjestämisessä.

Fyysisen toimintakyvyn arvioinnit on toteutettu suunnitelman mukaisesti valtakunnallisia ohjeita noudattaen. Sopimushenkilöstön testaamisen ja työterveystarkastusten kanssa on ollut haasteita.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Kymenlaakson pelastuslaitoksen pelastustoimintaan osallistuvan henkilöstön voimavarat vastasivat pääosin vuonna 2024 tarvetta. Pelastuslaitoksen tulisi lisätä pelastustoiminnan henkilöstövoimavarojaan riittävälle tasolle, eikä palveluiden järjestämisen tulisi perustua ylitoiden tekemiseen.

Osaamisenhallinta on suunniteltua ja dokumentoitua ja fyysisen toimintakyvyn seuranta toteutuu päätoimisen henkilöstön osalta suunnitellusti valtakunnallisten ohjeiden mukaisesti.

Yleisesti sopimuspalokuntien henkilöstön osalta on tunnistettu henkilöstöresursseista johtuvia ongelmia riittävän peruskoulutuksen ja terveystarkastusten toteuttamisessa sekä toimintakykytestaamisessa.

Pelastuslaitoksen tulisi lisätä henkilöstöä tehtäviin, joilla turvataan sopimuspalokuntien riittävät henkilöstöresurssit.

2.11 Pelastustoiminnan kalustovoimavarat

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Kalustohankintoja on tehty investointisuunnitelman mukaisesti, mutta investointirahaa ei ole riittävästi nykyisen kaluston ylläpitämiseksi.

Kalustoa kierrätetään ja poistetaan suunnitelmallisesti kunnon ja iän mukaan. Riittävä kaluston huolto järjestetään omalla huoltohenkilöstöllä sekä varmistettujen huoltotilojen ja -sopimusten avulla.

Kehittämistarpeena on investointimäärärahan kasvattaminen, jotta kalusto saadaan pidettyä ajanmukaisena. Ajoneuvomäärää pyritään vähentämään hankkimalla säiliösammutusautoja vanhentuvien sammutus- ja säiliöautojen tilalle. Erikoiskalustoa kehitetään ja pyritään tehostamaan yhteistoiminta-alueen yhteistyötä.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Pelastustoiminnan kalusto on vastannut suorituskykyvaatimuksiin. Hankinta- ja korjausvelka on kuitenkin kasvamassa ja on mahdollista, että sillä on vaikutusta tulevaisuudessa palvelutuotannon onnistumiseen.

Kaluston määrällistä vähentämistä esitetyllä tavalla ja alueiden yhteistoiminta-alueen kanssa tehtävää yhteistyötä voidaan pitää oikeansuuntaisina kehittämistoimina.

2.12 Paloasemat ja muut kiinteistöt

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Kymenlaakson paloasemakiinteistöt ovat pääosin kuntien, hyvinvointialueen kiinteistöyhtiön tai sopimuspalokuntien omistuksessa. Hyvinvointialue vuokraa kiinteistöt pelastuslaitoksen käyttöön. Paloasemien laajennus- ja korjaustarpeet ratkaistaan neuvottelemalla kiinteistöjen omistajien kanssa, ja alueellisen pelastuslaitoksen toiminnan käynnistyttyä verkostoa on kehitetty määrätietoisesti yhdessä kuntien kanssa. Useilla asemilla, kuten Kotkassa, Haminassa ja Kouvolassa toimivilla päätoimisilla paloasemilla on havaittu sisäilmaongelmia, joita on ratkaistu sekä peruskorjauksilla että uudisrakentamisella.

Merkittävänä parannuksena Karhulan uusi keskuspaloasema ratkaisee Kotkan päivystysalueen pitkään jatkuneen toimitilahaasteen keskittämällä huolto- ja tukipalvelut sekä luomalla pelastuksen ja ensihoidon yhteisen tilanne- ja johtokeskuksen, mikä vahvistaa moniviranomaisjohtamista. Kaupunkien ja kuntien omistamien paloasemien mahdolliset omistajavaihdokset otetaan huomioon, ja pelastuslaitos päivittää vuokrasopimukset uusien omistajien kanssa tarpeen mukaan. Sopimuspalokuntien palokuntasopimuksissa kiinteistökulut korvataan erikseen, ja kustannusten muutoksiin reagoidaan indeksitarkistuksilla; samalla huomioidaan palokuntien omat kiinteistö- ja korjausinvestoinnit sopimusehtojen mukaisesti.

Kehittämistarpeena alue on tunnistanut tarpeen laatia suunnitelma kiinteistöjen kunnossapidosta ja korjaustarpeista yhdessä omistajien kanssa. Lisäksi kiinteistöjen varavoimaratkaisuja tulee kehittää. Ylipäätään kuntien omistamissa paloasemissa on palon korjausvelkaa.

Alueella oleva harjoitusalue edellyttää monelta osin kehittämistä alueen tehokkaan käytön mahdollistamiseksi.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Alueen paloasemarakennukset ovat pääosin muiden kuin hyvinvointialueen omistamia. Tilanteeseen liittyy riskejä toiminnan jatkuvuuteen ja tilojen käyttöturvallisuuteen liittyen. Erityisesti sisäilmaongelmat muodostavat muiden omistuksessa olevien kiinteistöjen osalta riskejä, joihin hyvinvointialueen on varauduttava etukäteissuunnitelmin. Uutta harjoitusaluetta on suunniteltu Kouvolaan, mutta toistaiseksi suunnitelmat eivät näy investointisuunnitelmissa.

2.13 Pelastustoiminnan johtaminen

Pelastustoimintaa johtaa pelastusviranomainen, ja pelastustoimen muodostelmalla on aina johtaja. Yhteistoimintatilanteissa, joissa pelastustoimintaan osallistuu useampi viranomainen, pelastusviranomainen toimii yleisjohtajana. Pelastustoiminnan johtamisesta laaditaan tarvittavat suunnitelmat, joissa määritellään riskien ja uhkien edellyttämät johtamisjärjestelyt eri laajuisissa ja myös pitkäkestoisissa tilanteissa.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Pelastustoiminnan johtaminen perustuu kolmiportaiseen johtamisjärjestelmään, jonka muodostavat päällikköpäivystäjä, kaksi päivystävää palomestaria ja ryhmänjohtajat. Laajamittaisissa onnettomuuksissa johtamista voidaan tehdä paloasemien yhteydessä sijaitsevista tilanne- ja johtokeskuksista.

Pelastuslaitoksella on käytössä selkeät valmiusparametrit, joiden avulla perusvalmiudesta voidaan siirtyä tehostettuun tai täysvalmiuteen.

Johtamisjärjestelmässä ei ole tapahtunut muutoksia. Nykyisessä järjestelmässä ei ole havaittu merkittäviä kehittämistarpeita, ja se on alueen tehtäviin nähden riittävä.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Selvityksen perusteella pelastustoiminnan johtamisen suorituskky on toteutunut riittävällä tasolla.

Kehittämistarpeena on järjestää jatkossa pelastustoiminnan johtamisen suorituskky siten, että se vastaa sisäministeriön valtakunnallisia ohjeita ja ottaa huomioon yhteistyöalueella sovitut johtamiskäytännöt sekä pelastustoiminnassa tarvittavan kansallisen ja kansainvälisen avun järjestämisen.

2.14 Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa hoitamien pelastustoimintaan kuuluvien tehtävien asianmukaisuuden valvonta

Hyvinvointialue voi tuottaa järjestämisvastuulleen kuuluvat palvelut itse, yhteistoiminnassa muiden hyvinvointialueiden kanssa tai hankkia ne sopimukseen perustuen muilta palvelujen tuottajilta. Vaikka hyvinvointialue hankkii palveluja muulta palvelujen tuottajalta, sillä säilyy järjestämisvastuu ja vastuu palvelujen asianmukaisen hoitamisen valvonnasta.

Alueella ei ole edellä kuvattua asianmukaisuuden valvonnan tehtävää.

2.15 Pelastusviranomaisen antama virka-apu

Pelastusviranomainen voi antaa toimialaansa soveltuvaa virka-apua valtion, hyvinvointialueen tai kunnan viranomaisen ja laitoksen laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alueella virka-avun antaminen muille viranomaisille on toteutunut tarvetta vastaavasti ja pelastuslaitoksen antaman virka-avun tarve on kasvussa. Ensihoidossa tehtävämäärien kasvu näkyy myös virka-avun tarpeen kasvuna. Alue perii virka-avusta maksun pelastuslain 96 §:ssä esitetyissä tapauksissa.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Virka-avun antaminen toteutuu alueella tarvetta vastaavasti. Tiedossa ei ole erityisiä puutteita tai kehittämistarpeita. Valtakunnalliset käytännön laskuttamisessa eivät ole yhtenäisiä.

2.16 Kansainvälisen avun antamisen ja vastaanottamisen suorituskyky

Pelastustoimi osallistuu pelastustoimeen kuuluvan ulkomaille annettavan avun ja pelastustoimeen kuuluvan kansainvälisen avun vastaanottamisen edellyttämään valmiuden ylläpitoon.

2.16.1 Kansainvälisen avun antamisen suorituskyky

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Pelastuslaitos on yhteistyössä Itä- ja Kaakkois-Suomen pelastuslaitosten kanssa muodostanut metsäpalotilanteisiin soveltuvan toiminnallisen joukon, jolla on kyky toimia kotimaan lisäksi ulkomailla. Pelastuslaitoksen henkilöstöä on varattu kansainvälisen pelastustoiminnan muodostelmien palvelusta (GFFF-V) määritetyn sopimuksen mukaisesti.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Alueella on valmius antaa kansainvälistä apua erityisesti metsäpalotilanteisiin tarkoitetulla metsäpalomuodostelmalla. Alueella on osaamista avun antamiseen ja vastaanottamiseen, ja toimintaa kehitetään edelleen.

2.16.2 Kansainvälisen avun vastaanottamisen suorituskyky

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Pelastuslaitoksella on kyky vastaanottaa kansainvälistä apua. Pelastuslaitoksella on koulutettu kansainväliseen pelastustoimintaan asiantuntijoita. Näiden henkilöiden osaamista hyödynnetään pelastuslaitoksen palvelutuotannossa.

Alue nostaa esille, että suuronnettomuuksiin pyydetyn kansainvälisen avun vastaanottaminen voi muodostaa kustannuksia, joita ei ole suunniteltu tai mahdollista kustantaa meneillään olevien rahoitusraamien kautta.

Alue tekee kehittämistoimia, joilla se tarkentaa ohjeistuksiaan, kouluttaa sekä muodostaa oman organisaatioon ja pelastuslaitosten yhteistyöhön liittyvät hallinnolliset rakenteet isäntämaan tukitoimiin (HNS).

HNS valmiuden kehitystyö on käynnistetty vuoden 2024 aikana. Alueella on päivitetty HNS-ohjeistus.⁹

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Alueella on olemassa valmius kansainvälisen pelastustoiminnan avun vastaanottamiseksi. Henkilöstöä on koulutettu toimintaan. Alueen mukaan HNS kehitystyö on käynnistetty 2024 aikana. Aluehallintoviraston arvion mukaan alueen tulee jatkossa varmistaa, että avun vastaanottamisen osalta on sovittu kaikista vastuista ja velvoitteista avun vastaanottamisen tilanteessa.

⁹ Pelastuslaitoksen kommentit. 16.6.2025.

Aluehallintoviraston arvio pelastustoiminnan palveluihin kuuluvien pelastustoimen tehtävien tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta:

Pelastustoiminnan toimintavalmius on alueella pääosin hyvällä tasolla. Toimintavalmiuteen liittyvät puutteet on tunnistettu ja kehittämistoimia tehdään.

Rakennuspalojen suorituskyky on riittävällä tasolla, mutta sopimuspalokuntien heikentyvät edellytykset tuottaa savusukellusvalmiutta ovat uhka koko alueen kattavalle suorituskyvylle.

Sammutusveden saamiseen liittyvä suorituskyky on riittävällä tasolla. Vaikka selvityksen perusteella ei tulipaloihin liittyvää suorituskykyä kaikilta osin pystytä arvioimaan, tiedossa ei kuitenkaan ole suorituskykyyn liittyviä erityisiä puutteita.

Pelastuslaitoksen pelastustoimintaan osallistuvan henkilöstön voimavarat vastasivat pääosin tarvetta vuonna 2024.

Osaamisenhallinta on suunniteltua ja dokumentoitua sekä fyysisen toimintakyvyn seuranta toteutuu päätoimisen henkilöstön osalta suunnitellusti valtakunnallisten ohjeiden mukaisesti.

Pelastuslaitoksen tulisi lisätä henkilöstöä tehtäviin, joilla turvataan sopimuspalokuntien riittävät henkilöstöresurssit.

Pelastustoiminnan kalusto on vastannut suorituskykyvaatimuksiin. Hankinta- ja korjausvelka on kuitenkin kasvamassa.

Alueen paloasemarakennukset ovat pääosin muiden kuin hyvinvointialueen omistamia. Tilanteeseen liittyy riskejä toiminnan jatkuvuuteen ja tilojen käyttöturvallisuuteen liittyen.

Selvityksen perusteella pelastustoiminnan johtamisen suorituskyky on toteutunut riittävällä tasolla. Kehittämistarpeena on järjestää jatkossa pelastustoiminnan johtamisen suorituskyky siten, että se vastaa sisäministeriön valtakunnallisia ohjeita ja ottaa huomioon yhteistyöalueella sovitut johtamiskäytännöt sekä pelastustoiminnassa tarvittavan kansallisen ja kansainvälisen avun järjestämisen.

Alueella on valmius antaa kansainvälistä apua erityisesti metsäpalotilanteisiin tarkoitetulla metsäpalomuodostelmalla. Alueella on olemassa valmius kansainvälisen pelastustoiminnan avun vastaanottamiseksi. Aluehallintoviraston arvion mukaan alueen tulee jatkossa varmistaa, että avun vastaanottamisen osalta on sovittu kaikista vastuista ja velvoitteista avun vastaanottamisen tilanteessa.

3 Pelastustoiminnan suunnitelmat

Tämä luku käsittelee suunnitelmia, joita pelastuslaitoksen on tehtävä pelastuslain mukaan. Suunnitelmat ovat arvioinnin kohteena olevien pelastustoimen palvelujen tuottamista tukevia asiakirjoja. Aluehallintovirasto arvioi suunnitelmien laatimista ja toteutumista hyvinvointialueen antaman selvityksen perusteella.

Pelastuslaitoksen tulee pelastuslain mukaan laatia hyvinvointialueen onnettomuusuhkien edellyttämät pelastustoimintaa ja sen johtamista koskevat suunnitelmat. Pelastuslaitosten tulee laatia pelastustoiminnan yhteistyöalueen puitteissa tapahtuvaa johtamista ja pelastustoiminnassa tarvittavan avun antamista koskevat suunnitelmat yhteistoiminnassa keskenään ja pelastustoiminnan yhteistyön järjestämisestä vastaavien pelastuslaitosten johdolla.

Alueen selvityksen mukaan pelastustoimintaa koskevat suunnitelmat vastaavat paikallisia tarpeita ja niiden sisältö perustuu pelastustoimen alueella esiintyviin uhkiin ja niistä aiheutuvien riskien arviointiin kuten sisäministeriön asetus edellyttää.

3.1 Hälytysohje

Pelastuslaitoksen tulee laatia hälytysohje pelastustoiminnassa tarvittavien voimavarojen hälyttämisestä yhteistyössä pelastustoimintaan osallistuvien, virka-apua antavien viranomaisten ja Hätäkeskuslaitoksen kanssa. Hälytysohje on laadittava siten, että hätäkeskus voi hälyttää pelastustoimintaan lähimmät tarkoituksenmukaiset yksiköt riippumatta siitä, miltä hyvinvointialueelta ne ovat.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Selvitys ei sisällä tarkempaa tietoa hälytysohjeesta.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Merkittäviä puutteita tai kehittämistarpeita ei ole tiedossa.

3.2 Pelastuslaitosten keskinäisen avunannon suunnitelmat

Pelastuslaitoksen tulee tarvittaessa antaa apua toiselle pelastuslaitokselle pelastustoiminnassa. Pelastuslaitoksen tulee myös laatia yhteistyössä pelastuslaitosten yhteistyösuunnitelmat avun antamiseen varautumisesta sekä avun pyytämisestä ja antamisesta. Pelastuslaitosten tulee varautua pelastustoiminnassa tarvittavan avun antamiseen yhteistyöalueen puitteissa ja tarvittaessa myös toiseen pelastustoiminnan yhteistyöalueeseen kuuluvan pelastuslaitoksen kanssa.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Selvitys ei sisällä tarkempaa tietoa keskinäisen avunannon suunnitelmista. Alueen mukaan Helsingin pelastuslaitos valmistelee suunnitelmaa.¹⁰

¹⁰ Pelastuslaitoksen kommentit. 16.6.2025.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Alueen selvitys ei sisällä yksityiskohtaisempaa tietoa keskinäisen avunannon suunnitelmista tai merkittävistä kehittämistarpeista. YT-alueen pelastuslaitosten keskinäinen yhteistoimintasopimus on valmisteilla. Alueen tulee olla omalta osaltaan aktiivisesti valmistelemassa sopimusta ja siihen liittyvää suunnitelmaa.

3.3 Yhteistyösuunnitelmat

Pelastuslaitoksen tulee laatia hyvinvointialueen onnettomuusuhkien edellyttämät pelastustoimintaa ja sen johtamista koskevat suunnitelmat. Valtion, hyvinvointialueen ja kunnan viranomaiset, laitokset ja liikelaitokset ovat velvollisia osallistumaan pelastuslaitoksen johdolla pelastustoiminnan suunnitteluun ja toimimaan onnettomuus- ja vaaratilanteissa niin, että pelastustoiminta voidaan toteuttaa tehokkaasti.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Selvitys ei sisällä tarkempaa tietoa yhteistyösuunnitelmista.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Suunnitelmat vastaavat pääosin vaatimuksia ja tarvetta. Merkittäviä kehittämistarpeita ei ole tiedossa.

3.4 Onnettomuusuhkien edellyttämät pelastustoimintaa ja sen johtamista koskevat suunnitelmat

Pelastuslaitos vastaa hyvinvointialueen onnettomuusuhkien edellyttämien pelastustoimintaa ja sen johtamista koskevien suunnitelmien laatimisesta, mukaan lukien sammutusvesisuunnitelmasta.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Selvitys ei sisällä tarkempaa tietoa pelastustoimintaa ja sen johtamista koskevista suunnitelmista.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Suunnitelmat vastaavat pääosin tarvetta. Merkittäviä kehittämistarpeita ei ole tiedossa.

3.5 Erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoiset pelastussuunnitelmat

Pelastuslaitoksen on laadittava onnettomuuden varalle ulkoinen pelastussuunnitelma yhteistyössä asianomaisen toiminnanharjoittajan kanssa alueille, joilla on pelastuslain mukaisesti ydinenergialaitos, tuotantolaitos, kaivannaisjätteen alue, vaarallisten aineiden kuljetukseen käytettävä ratapiha tai satama-alue. Pelastuslaitoksen ja toiminnanharjoittajan on huolehdittava yhteistyössä suunnitelmasta tiedottamisesta ja järjestettävä harjoituksia pelastussuunnitelman toimivuuden varmistamiseksi. Ulkoisen pelastussuunnitelman edellyttäviä kohteita on hyvinvointialueilla vaihteleva määrä.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Selvityksen mukaan 75 % ulkoisista pelastussuunnitelmista on ajan tasalla eikä niissä ole tunnistettu päivitystarvetta. Ulkoisten pelastussuunnitelmien harjoitukset on järjestetty säännöllisesti.

Muu tieto

Aluehallintoviraston ulkoisiin pelastussuunnitelmiin liittyvän valvontatehtävän mukaan alueella on 26 erityistä vaaraa aiheuttavaa kohdetta. Alueella on muihin verrattuna merkittävä määrä kohteita, ja erityisesti Kotkan ja Haminan satamien alueen kohteet ovat piirteeltään ja laajuudeltaan tavanomaisesta poikkeavia.

Pelastuslaitoksella on haasteita täyttää velvoitteitaan, jotka liittyvät ulkoisten pelastussuunnitelmien laadintaan sekä useita UPS-kohteita sisältävien satama-alueiden suunnitelmien toimivuuden testaamiseen. Yksittäisten UPS-kohteiden harjoitukset ovat pääsääntöisesti olleet esimerkillisesti järjestettyjä. Alue on osoittanut kokonaisuuteen lisäresursseja ja kehittänyt prosessin koordinoitua kokonaisuuden kehittämiseksi¹¹.

Suunnitelmien päivittäminen ei ole kaikilta osin tällä hetkellä ajan tasalla. Suunnitelmien laatu ei myöskään useamman kohteen osalta vastaa säädösten ja SM ohjeen 2021:2 mukaisia vaatimuksia. Pelastuslaitoksella on käynnissä suunnitelmien päivitystyö.

Pelastuslaitos on laatinut useamman vuoden suunnitelman, jolla suunnitelmat saadaan päivitettyä yhdenmukaisesti ja vastaamaan säädösten vaatimuksia.

Turvallisuustiedotteet eivät ole ajan tasalla.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Alueella on merkittävä määrä erityistä vaaraa aiheuttavia kohteita, ja osa alueen kohteista on piirteeltään ja laajuudeltaan tavanomaisesta poikkeavia.

Aluehallintoviraston arvion mukaan pelastuslaitoksella on kehittämistarpeita prosessin hallinnassa ja riittävän suorituskyvyn varmistamisessa. Keskeisenä kehittämistarpeena on riittävien resurssien varmistaminen, jotta alueella voidaan ylläpitää erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden osalta riskien mukaista pelastustoiminnan suorituskykyä sekä huolehtia säädösten edellyttämistä velvoitteista suunnitelmien laadun, ajantasaisuuden sekä suunnitelmien testaamisen osalta.

¹¹ Pelastuslaitoksen kommentit. 16.6.2025.

Aluehallintoviraston arvio pelastustoimen suunnitelmien tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta:

Alueen hälytysohje vastaa pääosin tarvetta, eikä merkittäviä puutteita tai kehittämistarpeita ei ole tiedossa.

YT-alueen pelastuslaitosten keskinäinen yhteistoimintasopimus on valmisteilla. Alueen tulee olla omalta osaltaan aktiivisesti valmistelemassa sopimusta ja siihen liittyvää suunnitelmaa.

Onnettomuusuhkien edellyttämät suunnitelmat sekä yhteistyösuunnitelmat vastaavat pääosin tarvetta. Merkittäviä kehittämistarpeita ei ole tiedossa.

Alueella on merkittävä määrä erityistä vaaraa aiheuttavia kohteita, ja osa alueen kohteista on piirteeltään ja laajuudeltaan tavanomaisesta poikkeavia. Aluehallintoviraston arvion mukaan pelastuslaitoksella on kehittämistarpeita prosessin hallinnassa ja riittävän suorituskyvyn varmistamisessa. Keskeisenä kehittämistarpeena on riittävien resurssien varmistaminen, jotta alueella voidaan ylläpitää erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden osalta riskien mukaista pelastustoiminnan suorituskykyä sekä huolehtia säädösten edellyttämistä velvoitteista suunnitelmien laadun, ajantasaisuuden sekä suunnitelmien testaamisen osalta.

4 Pelastustoimen vapaaehtoistoiminta

Pelastustoimen koulutus-, neuvonta- ja valistustehtävissä sekä pelastustoiminnassa voidaan käyttää apuna sopimuspalokuntia ja muita organisaatioita ja henkilöitä. Hyvinvointialue päättää, missä laajuudessa se käyttää vapaaehtoisia pelastustoiminnan palvelujen tuottamisessa.

Sopimuspalokuntien lisäksi pelastustoimen tehtävissä voidaan käyttää apuna muitakin toimijoita, kuten meri- ja järvipelastusyhdistysten yksiköitä, vapaaehtoista pelastuspalvelua, pelastusalan liittoja, pelastuskoiria sekä radioamatöörejä ja muita vapaaehtoistoimintaan perustuvia organisaatioita ja järjestöjä.

Tässä luvussa arvioidaan pelastustoimen vapaaehtoistoimintaan liittyvien tehtävien hoitamista, palvelujen tehtäväkohtaista tarvetta ja saatavuutta sekä niiden kehitystarvetta.

4.1 Sopimushenkilöstön, sivutoimisen henkilöstön sekä vapaaehtoisten käyttö pelastustoimen palvelujen tuottamisessa

Kymenlaakson hyvinvointialueen sekä päätoimisella että sivutoimisella ja sopimushenkilöstöllä hoidettujen pelastustoiminnan tehtävien määrä vuonna 2024 oli 1435 tehtävää. Tietoa pelkästään sivutoimisella ja sopimushenkilöstöllä hoidettujen pelastustoiminnan tehtävien määrästä hyvinvointialue ei ole toimittanut.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Kymenlaakson alueella on 26 VPK-pohjaista sopimuspalokuntaa, kaksi toimenpidepalkkaista palokuntaa, kolme teollisuuspalokuntaa ja kolme sotilaspalokuntaa.¹² Palokuntasopimukset on allekirjoitettu 12/2023 vuosille 2024–2028.

Muu tieto

Kymenlaakson alueella toimii palvelutasopäätöksen mukaan 36 palokuntasopimuksen tehnyttä organisaatiota, jotka osallistuvat pelastustoimen tehtäviin kuten sammutukseen, pelastukseen, tukitoimiin ja onnettomuuksien ehkäisyyn. Näihin kuuluu muun muassa vapaaehtoisia palokuntia, teollisuus- ja sotilaspalokuntia sekä kaksi toimenpidepalkkaista palokuntaa (Myllykoski ja Miehikkälä). Voimassa olevan palvelutasopäätöksen aikana yksi sopimuspalokunta on lopettanut toimintansa.

Pelastuslaitos kehittää palokuntien erikoistumista koko maakunnan tarpeisiin. Lisäksi on yhteistyösopimuksia Kotkan Meripelastusseuran ja Kouvolan Järvipelastusaseman kanssa merellä ja sisävesillä tapahtuvien pelastustehtävien hoitamiseen. Koulutus- ja viestintäyhteistyöstä vastaa Kaakkois-Suomen Pelastusalanliitto, joka järjestää erilaisia koulutuksia ja kampanjoita.

¹² Pelastuslaitoksen kommentit. 16.6.2025.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Alue tukeutuu merkittävästi sopimuspalokuntiin pelastustoimen palvelujen tuottamisessa. Kymenlaaksossa on voimassa olevat palokuntasopimukset.

4.2 Pelastustoimen sivutoimisen henkilöstön, sopimuspalokunnan henkilöstön sekä vapaaehtoistoiminnan edistäminen

Pelastustoimen viranomaisten tulee mahdollisuuksiensa mukaan edistää pelastustoimen tehtävissä käytettävien vapaaehtoisten organisaatioiden toimintaedellytyksiä. Vapaaehtoisten organisaatioiden toimintaedellytysten edistäminen sisältää taloudellista tukea, koulutuksellista tukea tai muuta yhteistyötä vapaaehtoisten organisaatioiden kanssa. Toimenpiteiden tulisi näkyä kirjattuina tavoitteina ja toimenpiteinä muun muassa pelastuslaitosten toimintasuunnitelmissa.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialue ilmoittaa, että sillä on sopimuspalokuntatoiminnan kehittämisohjelma. Kymenlaakson pelastuslaitos kehittää jatkuvasti sopimuspalokuntien erikoistumista ja toimintaa koko maakunnan tarpeisiin. Sopimuspalokunnilla on edustus pelastuslaitoksen päätöksenteossa, ja niiden henkilöstön osaamista sekä kalustoa kehitetään alueellisten tarpeiden mukaan. Palokuntasopimusten toteutumaa seurataan, jotta palvelutaso vastaa alueen riskejä.

Palokuntanuorisotoiminta on sopimuspalokuntien vastuulla, ja toiminta on aktiivista monilla alueilla. Pelastuslaitos tukee tätä toimintaa myös taloudellisesti. Uusissa sopimuksissa korostetaan nuorisotoiminnan jatkuvuutta, ja toimintakorvauksissa huomioidaan nuoriso-osastojen koko sekä aktiivisuus.

Muu tieto

Palvelutasopäätöksessä on hyvinvointialueen toimittaman selvityksen kanssa samansisältöinen tieto.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Kymenlaaksossa sopimuspalokuntatoimintaa edistetään ja monella sopimuspalokunnalla on palokuntanuoriso-osasto varmistamassa jatkuvuuden turvaamista. Hyvinvointialue tukee myös palokuntanuorisotoimintaa.

4.3 Sopimuspalokuntaan ja muuhun vastaavaan yhteisöön kuuluvan henkilön terveystarkastukset

Jos sopimuspalokuntaan tai muuhun sopimuksen tehneeseen yhteisöön kuuluva savusukeltaja tai muuta vastaavaa raskasta työtä tekevä henkilö ei ole oikeutettu työsuhteen perusteella työterveyshuoltoon, hänelle on järjestettävä työterveyshuoltolain mukaisia tarkastuksia vastaavat terveystarkastukset ja muut ennaltaehkäisevät palvelut. Ennaltaehkäisevillä palveluilla ja terveystarkastuksilla on tarkoitus ehkäistä ja torjua pelastustoimintaan kuuluvasta työstä ja työolosuhteista johtuvia terveysvaaroja ja -haittoja ja suojella henkilön turvallisuutta, työkykyä ja terveyttä.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Sopimuspalokuntien terveystarkastukset järjestetään ostopalveluna, mutta palvelun saatavuudessa on ollut puutteita erityisesti kiireellisissä tilanteissa. Hyvinvointialue tarjoaa lakisääteiset työterveyspalvelut hälytysosastojen jäsenille, mukaan lukien alkutarkastukset ja määräaikaistarkastukset tehtävästä riippuen. HR-palvelu seuraa terveystarkastusten toteutumista, ja pelastuslaitos neuvottelee vuosittain useasti työterveyspalveluiden tuottajan kanssa erityistarpeiden huomioimiseksi.

Kotkan Meripelastusseuran ja Kouvolan Järvipelastusaseman jäsenet eivät kuulu pelastuslaitoksen vastuulle terveystarkastusten osalta. Palvelun laatua, kustannustehokkuutta ja saatavuutta kehitetään yhteistyössä. Lisäksi pelastuslaitos tukee sopimuspalokuntalaisten hyvinvointia järjestämällä työterveyshuollon kanssa verkkoluentoja.

Muu tieto

Palvelutasopäätös pitää sisällään samat tiedot kuin mitä selvitys.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Terveystarkastusten saatavuudessa on ollut kehitettävää ja tähän hyvinvointialueella tulee kiinnittää huomiota.

4.4 Sivutoimisen henkilöstön ja sopimushenkilöstön koulutus

Pelastustoimintaan osallistuvilta sivutoimiselta sekä sopimuspalokuntaan ja muuhun sopimuksen tehneeseen yhteisöön kuuluvalta henkilöltä vaaditaan Pelastusopiston opetussuunnitelman mukainen koulutus.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Pelastuslaitos tuottaa pelastustoiminta- ja ensivastepalveluita, joissa sopimuspalokunnat ovat keskeisiä toimijoita. Uutta henkilöstöä koulutetaan yhteistyössä Kaakkois-Suomen Pelastusalan liiton kanssa. Osaamisen ylläpito tapahtuu pääosin palokuntien omalla koulutuksella, ja erityisosaamista vaativissa tehtävissä pelastuslaitos tarjoaa lisäkoulutusta, kuten savusukellukseen ja korkealla työskentelyyn.

Ensivastekoulutusta koordinoi pelastuslaitoksen ja hyvinvointialueen akuuttipalvelun yhteinen ohjausryhmä. Koulutuksia järjestetään vähintään kahdesti vuodessa, ja henkilöstölle tarjotaan mahdollisuuksia harjoitella ensihoitotilanteita ambulansseissa.

Palveluiden kehittämiseksi tarvitaan lisää kouluttajia ja tukimateriaaleja palokuntien omatoimiseen koulutukseen. Lisäksi on tarve kehittää yhteinen välinevarausjärjestelmä sopimuspalokuntien käyttöön. Kouluttajapula sivutoimisen henkilöstön koulutuksessa on haaste, johon pyritään löytämään ratkaisuja vuoden 2025 aikana.

Muu tieto

Palvelutasopäätös toi esille saman tiedon kuin vuosittainen selvitys ja lisäksi toi ilmi, että koulutuksen tavoitteena on varmistaa riittävä osaaminen ja turvallisuus. Koulutusten suunnittelu, teemat ja vastuuhenkilöt määritellään vuosittain yhteistyöneuvotteluissa.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Sopimuspalokuntalaisten kouluttamisessa on haasteita kouluttajavajeen takia. Lisäksi on tarve tukimateriaaleille palokuntien omatoimisen koulutuksen läpiviemiseksi. Hyvinvointialueen tulee kiinnittää huomiota riittävän kouluttajamäärän saamiseen.

Aluehallintoviraston arvio pelastustoimen vapaaehtoistoiminnan tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta:

Alue tukeutuu merkittävästi sopimuspalokuntiin pelastustoimen palvelujen tuottamisessa. Kymenlaaksossa on voimassa olevat palokuntasopimukset. Alueelta on lopettanut yksi sopimuspalokunta.

Alueella edistetään sopimuspalokuntatoimintaa ja monella sopimuspalokunnalla on palokuntanuoriso-osasto varmistamassa jatkuvuuden turvaamista. Hyvinvointialue tukee myös palokuntanuorisotoimintaa.

Terveystarkastusten saatavuudessa on ollut joitain puutteita ja tähän hyvinvointialueella tulee kiinnittää jatkossa huomiota.

Sopimuspalokuntalaisten kouluttamisessa on haasteita kouluttajavajeen takia. Lisäksi on tarve tukimateriaaleille palokuntien omatoimisen koulutuksen läpiviemiseksi. Hyvinvointialueen tulee kiinnittää huomiota riittävän kouluttajamäärän saamiseen.

5 Väestönsuojelun palvelut

Pelastustoimen viranomaisen tulee pelastuslain mukaan varautua riittävin suunnitelmin ja valmisteluin toimialaan kuuluvien väestönsuojelutehtävien hoitamiseen. Väestönsuojelun (VSS) palveluja ovat muiden muassa

- väestönsuojeluun varautumisen suunnittelu
- pelastustoimen viranomaisten vastuulla olevien väestönsuojelutehtävien suunnitelmien yhteensovittaminen
- hyvinvointialueen väestönsuojeluorganisaation määrittäminen
- väestönsuojelutehtäviin tarvittavan henkilöstön varaaminen
- väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstön kouluttaminen
- pelastustoiminnan poikkeusoloissa mahdollistavien johtamistilojen ja muiden edellytysten järjestäminen
- kuntien kanssa tehtävä yhteistyö.

Tässä luvussa on tarkoitus arvioida väestönsuojelun palvelujen tehtäväkohtaista tarvetta ja saatavuutta sekä palvelujen kehittämistarvetta.

5.1 Väestönsuojeluun varautumisen suunnittelun suorituskyky

Hyvinvointialueen pelastustoimen viranomainen huolehtii väestönsuojeluun varautumisen edellyttämien suunnitelmien laatimisesta ja päivittämisestä ja tehtävien hoitamiseksi tarvittavista voimavaroista.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Antamassaan selvityksessä hyvinvointialueen pelastuslaitos kuvaa, että Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on kasvattanut kansalaisten kiinnostusta ja tarvetta tiedolle väestönsuojelusta sekä viranomaisten ja muiden tahojen yhteistyötä asian piirissä.

Selvityksessä tunnistetaan suunnittelun painopisteet ja varaudutaan riskiarvioiden ja uhkatilanteiden mukaisesti suojamaan ihmisiä olemassa oleviin väestönsuojoihin, mahdollisimman hyvän suojan antavin sisätiloihin tai väestönsiirtojen avulla. Väestönsuojien ensisijaisena tarkoituksena on suojata väestöä sotilaallista uhkaa vastaan siellä, missä ihmiset normaalisti liikkuvat, käyvät töissä ja asuvat. Väestönsuojapaikkoja on Kymenlaaksossa noin 124 000, määrä vastaa noin 77 % Kymenlaakson asukasmäärästä.

Hyvinvointialueen antaman selvityksen mukaan sodan ajan uhkien ja niiden vaikutusten arvioinnin toteutuksessa on tunnistettuja puutteita, samoin sodan ajan uhkien arviointiin tarvittavissa tiedoissa. Valmiussuunnitelmassa on varauduttu riittävällä tavalla väestönsuojeluun, mutta evakuointisuunnittelua sekä sodan ajan uhkien suunnitelmaa tullaan selvityksen mukaan Kymenlaaksossa kehittämään. Pelastuslaitoksen johtamisohjeissa on riittävällä tavalla huomioitu sotilaallisen uhkan poikkeusoloissa tapahtuva johtaminen siten, että se on mahdollista poikkeusoloissa.

Pelastuslaitos ei ole tehnyt arviointia varautumisen suunnittelun suorituskyvystä muihin hyvinvointialueiden pelastuslaitoksiin.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Hyvinvointialue ei ole tuonut selvityksessään esille henkilöresursseja väestönsuojeluun varautumistyöhön liittyen, joten sitä ei voida arvioida.

Sodan ajan uhkien ja niiden vaikutusten arvioinnin toteutuksessa tunnistetut merkittävät puutteet sekä sodan ajan uhkien arviointiin tarvittavat tiedot tulee saattaa kuntoon.

Tarkempaa arviota suunnittelun toteutumisesta ei voida saatujen selvitysten pohjalta tehdä.

5.2 Pelastustoimen viranomaisten vastuulla olevien väestönsuojelutehtävien suunnitelmien yhteensovittaminen

Hyvinvointialueen pelastustoimen viranomainen huolehtii toiminnan ja suunnitelmien yhteensovittamisesta huomioiden yhteistoimintatarpeet ja -sopimukset.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Yhteistyö Kymenlaaksossa perustuu aktiiviseen yhdessä tekemiseen, yhteistyösopimuksiin, virka-apupyynnöihin, valmiussuunnitteluyhteistyöhön ja asiantuntija apuun sekä valmiusharjoituksiin. Väestönsuojeluun varautumiseksi on laadittu poikkihallinnollisessa yhteistyössä yhteensopivat suunnitelmat mm. kuntien ja puolustusvoimien kanssa. Väestönsuojelun yhteistoimintaa harjoitellaan mm. valmiusharjoituksissa.

Valtioneuvoston asetuksen (570/2024) mukainen yhteistoimintaryhmä väestönsuojeluun varautumistyöhön liittyen on asetettu, ja toiminnan on suunniteltu käynnistyvän vuoden 2025 aikana. Turvallisuusfoorumin rakenteita käytettiin hyväksi väestönsuojelun yhteistyöryhmästä viestimisessä ja nimeämispyyntöjen tekemisessä. Muutoin väestönsuojelun yhteistyöryhmä tulee olemaan oma itsenäinen ryhmänsä.

Kehittämistarpeena pelastuslaitos tunnistaa palvelutasopäätöksen mukaisesti palveluiden kehittämistarpeen hyvinvointialueen yhteisten rakenteiden ja voimavarojen entistä tiiviimmän hyödyntäminen esim. väestönsiirtojen näkökulmasta.

Pelastuslaitos ei ole tehnyt arviointia väestönsuojelutehtävien suunnitelmien yhteensovittamisesta verrattuna muihin hyvinvointialueiden pelastuslaitoksiin.

Pelastuslaitoksen vastuulla olevin väestönsuojelutehtäviin liittyvä toiminta ja suunnitelmat on yhteensovitettu tarvittavien tahojen kanssa pääosin riittävällä tavalla, joitakin puutteita on kuitenkin tunnistettu. Yhteistoimintaa on harjoiteltu riittävällä tasolla, samoin yhteistoimintaan liittyvät yhteistoimintamuistiot ja sopimukset ovat ajan tasalla. Pelastuslaitos on osallistunut väestönsuojeluun liittyviin harjoituksiin kuten paikallispuolustus- ja valmiusharjoituksiin.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Valtioneuvoston asetuksen (570/2024) mukainen yhteistoimintaryhmä väestönsuojeluun varautumistyöhön liittyen on asetettu ja toiminta tulee käynnistää.

Hyvinvointialueen yhteisten rakenteiden ja voimavarojen entistä tiiviimpi hyödyntäminen on syytä ottaa kehittämistyön alle. Hyvinvointialueen väestönsuojelukokonaisuus kehittyy merkittävästi, kun erityisesti sosiaalityö, mutta myös terveystoimi kytkeytyy tiiviimmin pelastuslaitoksen suunnittelu- ja kehitystyöhön mukaan. Sosiaalityöllä on iso rooli väestönsuojelutilanteessa.

Väestönsuojelun käsitteleminen Etelä-Suomen yhteistyöalueen hyvinvointialueiden kesken tulee käynnistää. YT-alueen tulee sopia yhteistyössä hyvinvointialueiden työnjako, yhteistyö ja yhteensovittaminen siltä osin kuin se on tarpeellista. Lakisääteiset suunnitelmat tulee saattaa yhteisesti riittävälle tasolle

5.3 Hyvinvointialueen väestönsuojeluorganisaation määrittäminen

Hyvinvointialueen pelastustoimen viranomainen huolehtii väestönsuojeluorganisaation henkilöstöstä (pää- ja sivutoiminen sekä sopimuspalokuntien henkilöstö), materiaalin ja tilojen määrittämisestä ja varaamista koskevien suunnitelmien laadinnasta ja päivittämisestä.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueelta saadun selvityksen perusteella tekee säännöllisesti varauksia henkilöstöstä (VAP) väestönsuojelutehtäviin. Henkilöstön tarve pohjautuu pelastuslaitoksen laatimaan valmiussuunnitelmaan. Varaukset päivitetään säännöllisesti yhteistyössä Puolustusvoimien kanssa.

Pelastuslaitoksella on olemassa nopeasti käyttöön otettava suunnitelma ja toimintamalli väestönsuojeluorganisaation perustamiseksi. Henkilöstön vaihtuvuudella voi kuitenkin olla vaikutuksia poikkeusolojen aikaiseen organisaatioon. Varattujen henkilöiden listaa seurataan vuosittain ja varauksia tehdään hieman yli tarpeen.

Vuodelta 2024 selvityksessään Kymenlaakson pelastuslaitos ilmoittaa, että henkilö-, tila ja kalusto- ja materiaalivaraukset on tehty riittävällä tasolla. Lisäksi pelastuslaitoksen toiminnan organisoituminen ja johtaminen kerrotaan suunnitellun riittävällä tasolla sodan ajalle.

Sopimusperusteista varautumista väestönsuojelutoimintaan liittyen ei ole tehty, mutta suorituskykyä on kehitetty mm. varaviestiverkon rakentamisella ja rauniopelastamiskykyä parannettu koulutuksia järjestämällä.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Hyvinvointialueen väestönsuojeluorganisaation varaamismenettelyt on tehty ja saatettu ajan tasalle. Myös nopeasti perustettavan väestönsuojeluorganisaation perustamiseen on varauduttu.

5.4 Väestönsuojelutehtäviin tarvittavan henkilöstön, kaluston ja tilojen varaaminen

Hyvinvointialueen pelastustoimen viranomaisten vastuulla on VSS-organisaation henkilöstön ja tilojen varaamisen periaatteet ja päivittämisen aikaväli. Se sisältää oman päätoimisen ja sivutoimisen ja sopimuspalokuntien henkilöstön VAP-varausten ajantasaisuuden sekä omien toimitilojen ja mahdollisten väistötilojen varaamisen.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Poikkeusolojen pelastustoiminta varten on varattu henkilöstöä miehittämään pelastuslaitoksen johtokeskus, pelastusyhtymien esikunnat, pelastustoiminnan muodostelmat sekä yhdyshenkilöt kuntien johtokeskuksiin. Palvelutasopäätöksen mukaisesti pelastuslaitos ilmoittaa kykenevänsä nostamaan väestönsuojeluorganisaatioiden valmiutta nopeasti. Henkilövarauksia väestönsuojelutoimintaa varten organisaation ulkopuolisille henkilöille ei ole selvityksen mukaan tehty.

Henkilöstö-, ajoneuvo- ja työkoneiden varaukset on tehty riittävällä tasolla ja Väestönsuojelutehtäviä varten tarvittavien tilojen yhteensovittaminen on puolustusvoimien kanssa tehty.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Saadun selvityksen perusteella keskeiset toimenpiteet henkilöstön, kaluston ja tilojen varaamisesta on tehty riittävällä tavalla.

5.5 Väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstön koulutus

Väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstöllä tulee olla riittävä osaaminen pelastustoimen viranomaisten vastuulla olevien väestönsuojelutehtävien hoitamiseksi. Osaamiseen vaadittavan koulutuksen, perehdytyksen ja osaamisen ylläpidon määrittely ja määrittelyn perusteella suunnitellut toimenpiteet muodostavat VSS-koulutusohjelman.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Väestönsuojelun ja sen johto- erityishenkilöstön tarpeeseen vaikuttaa erityisesti Kymenlaakson alueella esiintyvät suuronnettomuusuhat. Palvelun mitoitus on määritelty pelastuslaitoksen valmiussuunnitelmassa. Kehittämistarpeena pelastuslaitos ilmoittaa selvityksessään henkilöstön vaihtuvuuden vuosittain. Organisaatiolistoja kuitenkin seurataan ja päivitetään säännöllisesti. Henkilöstön vaihtuvuuden takia pelastuslaitos tunnistaa kehittämiskohtana väestönsuojeluorganisaatioon varattujen henkilöiden koulutuksessa. Väestönsuojelukoulutus on kuitenkin huomioitu pelastuslaitoksen koulutussuunnitelmassa ja väestönsuojelukoulutusta varten on myös erillinen suunnitelmansa.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Suuronnettomuusuhkien tunnistaminen osana väestönsuojelun organisaation määrittämisestä on tärkeä huomio erityisesti mitoitusperusteita päätettäessä.

Henkilöiden vaihtumisesta johtuva kehittämistarve väestönsuojeluorganisaatioon varattujen henkilöiden koulutuksessa on syytä saattaa riittävälle tasolle.

5.6 Pelastustoiminnan poikkeusoloissa mahdollistavien johtamistilojen ja muiden edellytysten järjestäminen

Pelastustoimen viranomaisten johtamisen edellytykset poikkeusoloissa on varmistettava. Tämä sisältää

- suunnitelman johtamisesta poikkeusoloissa, mukaan lukien suunnitelman päivitys ja suunnitelmaan perehdyttäminen
- johtamis- ja viestintätoiminnoissa tarvittavien toimitilojen, väistötilojen ja suojatilojen määrittämisen ja kunnossapidosta sopimisen
- johtamis- ja viestintätoiminnoissa tarvittavien tietojärjestelmien ja niiden varajärjestelmien määrittelyn ja ylläpidosta sopimisen.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Pelastuslaitos selvityksessään kuvaa, että pelastustoiminnan johtamistilat ja muut edellytykset on järjestetty siten, että johtaminen on mahdollista myös poikkeusoloissa. Pelastuslaitoksella on käytössä useita ja laajalle alueelle toteutettuja johtamistiloja, jotka ovat käytettävissä häiriö- ja poikkeusoloissa. Pelastuslaitos on varautunut poikkeusoloihin mm. varustehankinnoilla, erilaisilla varavoimajärjestelmillä sekä osin omavaraisella polttoainehuollolla. Viestiyhteyksien varajärjestelyihin on myös varauduttu siten mm. varavoimajärjestelyillä.

Pelastustoiminnan ja pelastustoiminnan johtamisen välttämättömistä edellytyksistä on saadun selvityksen mukaan huolehdittu tarkoituksenmukaisilla varajärjestelmillä sekä koulutuksilla. Poikkeusolojen johtamisedellytykset huomioidaan myös pelastuslaitoksen keskeisissä rakennus- ja kalustohankkeissa.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Alueen antamien tietojen perusteella johtamistilat mahdollistavat toiminnan jatkuvuuden myös häiriö- ja poikkeusoloissa hajautetusti. Saadun selvityksen perusteella varautumis- ja valmiussuunnittelussa on tunnistettu kehityskohtana huomioon otavaksi poikkeusolojen johtamisedellytysten toteutuminen laaja-alaisesti tarkasteltuna.

5.7 Kuntien kanssa tehtävä varautumisen yhteistyö

Väestönsuojeluun varautumisessa tehdään yhteistyötä kuntien kanssa. Yhteistyö sisältää yhteistoimintarakenteet, toimintamallit ja yhteistyön edellyttämän tiedonkulun. Muuta varautumiseen liittyvää yhteistyötä on esimerkiksi kuntien valmiussuunnittelun tukeminen.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen pelastuslaitos selvityksessään kuvaa, että kuntien kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä mm. Kymen Turvassa, valmiusharjoituksissa sekä väestönsuojelun yhteistyöryhmässä. Kuntien tukeminen hoidetaan keskitetysti

Kymen Turvan kautta. Valmiussuunnittelun tukemisesta on sovittu kuntien kesken ja yhteistyöneuvottelut pidetään valtuustokausittain.

Kehittämistarpeeksi hyvinvointialueen pelastuslaitos tunnistaa entistä tiiviimmän yhteistyön alueen riskien hallitsemiseksi ja niihin varautumiseksi esimerkiksi harjoitusten tai yhteisen suunnittelun kautta.

Aluehallintoviraston arvio tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta

Kymen Turvan kautta aktiivinen verkostomainen yhteistyö mahdollistaa säännöllisen asioiden käsittelyn sekä tiedonvaihdon. Lisäksi sopimusperusteinen tukeminen sitouttaa kaikkia toimijoita yhteistyöhön.

Aluehallintoviraston arvio väestönsuojelun palveluihin kuuluvien pelastustoimen tehtävien tarpeesta, saatavuudesta ja kehitystarpeesta:

Hyvinvointialue ei ole tuonut selvityksessään esille henkilöresursseja väestönsuojeluun varautumistyöhön liittyen.

Sodan ajan uhkien ja niiden vaikutusten arvioinnin toteutuksessa tunnistetut puutteet edellyttävät toimenpiteitä.

Valtioneuvoston asetuksen (570/2024) mukainen yhteistoimintaryhmä väestönsuojeluun varautumistyöhön liittyen on asetettu ja toiminta tulee käynnistää. Hyvinvointialueen yhteisten rakenteiden ja voimavarojen entistä tiiviimpi hyödyntäminen on syytä ottaa kehittämistyön alle. Lisäksi väestönsuojelun käsitteleminen Etelä-Suomen yhteistyöalueen hyvinvointialueiden kesken tulee käynnistää. YT-alueen tulee sopia yhteistyössä hyvinvointialueiden työnjako, yhteistyö ja yhteensovittaminen. Lakisääteiset suunnitelmat tulee saattaa yhteisesti riittävälle tasolle.

Saadun selvityksen perusteella keskeiset toimenpiteet henkilöstön, kaluston ja tilojen varaamisesta on tehty riittävällä tavalla.

Alueen antamien tietojen perusteella johtamistilat mahdollistavat toiminnan jatkuvuuden myös häiriö- ja poikkeusoloissa hajautetusti. Varautumis- ja valmiussuunnittelussa on tunnistettu kehityskohtana poikkeusolojen johtamisedellytysten toteutuminen laaja-alaisesti tarkasteltuna.

Kymen Turvan kautta aktiivinen verkostomainen yhteistyö mahdollistaa säännöllisen asioiden käsittelyn sekä tiedonvaihdon. Lisäksi sopimusperusteinen tukeminen sitouttaa kaikkia toimijoita yhteistyöhön.

6 Pelastustoimen palvelujen laatu ja sen kehittämistarve

6.1 Valtioneuvoston laadukkaan pelastustoimen järjestämiselle vahvistamien valtakunnallisten tavoitteiden toteutuminen hyvinvointialueella

6.1.1 Tavoite 1: Pelastustoimen palvelutaso toteutuu yhdenvertaisesti ja laadukkaasti sekä valtakunnallisesti että alueellisesti

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alue on selvityksessään esitellyt yleisellä tasolla, mitä yhdenvertaisen palvelun tuottaminen tarkoittaa. Alue kerää asiakaspalautetta ja yhdenvertaisuuden toteutumista seurataan ja arvioidaan palautteiden perusteella. Lisäksi rekrytointiprosessien avoimuudesta ja syrjimättömyydestä on huolehdittu.

6.1.2 Tavoite 2: Pelastustoimen henkilöstöresurssit ovat riittävät ja henkilöstö on osaavaa ja hyvinvoivaa

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alueen selvityksen mukaan pelastuslaitoksen henkilöstö on hyvinvoivaa ja motivoitunutta. Työkyvyn edistämistä ja työnantajamielikuvaa kehitetään yhteistyössä hyvinvointialueen henkilöstöpalvelujen kanssa. Palkkausta pidetään oikeudenmukaisena, ja työnantaja tukee jatkuvaa oppimista. Henkilöstökokemuksia seurataan kyselyin, ja toimintaa mukautetaan niiden perusteella. Lisäksi pelastuslaitos viestii aktiivisesti työ- ja harjoittelupaikoista.

6.1.3 Tavoite 3: Pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisy on järjestetty riskiperusteisesti, yhdenmukaisesti ja vaikuttavasti

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alueen turvallisuusviestintä kohdennetaan riskiperusteisesti ja tasapuolisesti. Turvallisuusviestintää toteutetaan vuosittain päivittyvän suunnitelman mukaisesti. Eri kohderyhmiä tavoitetaan Kymenlaakson alueella tasapuolisesti. Pelastuslaitos noudattaa Kymenlaakson hyvinvointialueen riskienhallinnan- ja sisäisen valvonnan prosesseja ja toteuttaa omaa laillisuusvalvontaa pelastusviranomaisen toiminnassa.

6.1.4 Tavoite 4: Pelastustoimella on välitön kyky toimia suunnitellusti kaikissa turvallisuustilanteissa, ja se säilyy turvallisuuden lähipalveluna

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alueen selvityksen mukaan sopimuspalokunnat ovat kiinteä osa pelastuslaitoksen palvelujen järjestämistä. Muilta osin alue ei ole esittänyt tarkempia tietoja tämän tavoitteen huomioimisesta hyvinvointialueella.

6.1.5 Tavoite 5: Pelastustoimen alueellinen ja valtakunnallinen valmius sekä varautuminen mahdollistavat väestön suojaamisen kaikissa olosuhteissa

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Varautuminen on osa pelastuslaitoksen toimintaa, ja pelastuslaitos suojaa väestöä niin normaalioloissa kuin häiriö- ja poikkeusoloissakin. Kymenlaakson kunnat ja hyvinvointialue hyödyntävät pelastuslaitoksen osaamista varautumisessa. Pelastuslaitos kehittää viranomaisyhteistyötä, vähentää päällekkäisiä toimintoja ja osallistuu alueelliseen riskien arviointiin ja valmiustyöhön. Alueella on valmius nostaa väestönsuojelun valmiutta nopeasti tilanteen vaatimalla tavalla.

6.1.6 Tavoite 6: Pelastustoimen kansainvälinen toiminta on aktiivista, suunnitelmallista ja kytkeytyy pelastustoimen kansallisiin rakenteisiin

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Tavoitteen huomioimisesta hyvinvointialueella ei ole selvityksessä esitetty konkreettisia tietoja.

Pelastuslaitos täydensi tietoja jälkikäteen. Pelastuslaitos osallistuu kansainväliseen pelastustoimintaan voimassa olevan lainsäädännön ja kansainvälisten sopimusten mukaisesti. Laitoksella on valmius antaa ja vastaanottaa apua kansainvälisesti. Vuonna 2024 laitoksen henkilöstö osallistui maastopalomuodostelman valmiussiirtoon Portugaliin.

Pelastuslaitos on mukana useissa kansallisissa ja kansainvälisissä kehityshankkeissa. Vuonna 2021 aloitettu yhteistyöhanke viiden Itä- ja Kaakkois-Suomen pelastuslaitoksen kesken tähtää metsäpalotilanteiden toimintavalmiuden kehittämiseen. Tämä metsäpalomuodostelma toimii Itä- ja Kaakkois-Suomen lisäksi koko Suomessa ja kansainvälisissä tehtävissä, ja se on sertifioitu EU:n pelastuspalvelumekanismiin hätäapureserviin.

Pelastuslaitos tarjoaa muodostelmaan asiantuntijoita, sammutuskalustoa sekä miehittämättömiä ilma-aluksia. Laitoksessa on koulutettu kansainväliseen pelastustoimintaan erikoistuneita asiantuntijoita, joiden osaamista hyödynnetään myös kotimaisessa palvelutuotannossa. Lisäksi asiantuntijat osallistuvat kansainväliseen onnettomuuksien ehkäisyyn ja sen kehittämiseen.¹³

6.1.7 Tavoite 7: Pelastustoimen palveluiden ja tehtävien valtakunnallinen suunnittelu, toteutus ja kehittäminen perustuvat tiedolla johtamiseen ja yhtenäiseen tiedonhallintaan

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Pelastuslaitoksella on omavalvontasuunnitelma. Tiedolla johtaminen ja laatua mittaava toiminta käynnistetään vuosien 2023 ja 2024 aikana. Tavoitteena on tuottaa tietoa systemaattiseen päätöksentekoon. Pelastuslaitos on aloittanut

¹³ Pelastuslaitoksen kommentit. 16.6.2025.

konsernitasoisten toimintojen yhteensovittamisen esimerkiksi tiedolla johtamisen, SHQS-laatu järjestelmän käyttöönoton, toiminnan prosessien kuvaamisen sekä työnantajamielikuvan rakentamisen osalta. Laatu järjestelmä on otettu käyttöön ja kehitystyö jatkuu.¹⁴

6.1.8 Tavoite 8: Pelastustoimen investoinnit tukevat palvelutuotannon vaikuttavuutta

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Pelastustoimen investointisuunnitelmat laaditaan erikseen sosiaali- ja terveydenhuollon suunnitelmista. Ne kattavat sekä hyvinvointialueen omat että sopimus pohjaiset investoinnit. Aluevaltuusto hyväksyy koko hyvinvointialueen toiminnan, talouden ja investoinnit, mukaan lukien pelastustoimen ja sote-palveluiden osasuunnitelmat. Pelastuslaitos vastaa investointi- ja toimintasuunnitelmien valmistelusta, jotka käsitellään turvallisuuslautakunnassa ja hyväksytään aluevaltuustossa ja -hallituksessa.

6.1.9 Tavoite 9: Pelastustoimen hallinto- ja ohjausjärjestelmä on selkeä

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Pelastuslaitoksen toiminnassa noudatetaan hyvinvointialueen hallintosääntöä, jonka lisäksi pelastuslaitoksella on voimassa oleva toimintasääntö. Se tarkoittaa pelastustoimen hallinnon- ja ohjausjärjestelmän lisäksi viranhaltijoiden tehtäviä sekä ratkaisuvalltaa. Pelastuslaitoksen hallinnon rakenteet ja ohjausjärjestelmät tukevat päätöksentekoa, tulosalueiden toimintaa sekä asiakaslähtöistä palvelua ja niitä kehitetään osana hyvinvointialuetta.

6.2 Sisäministeriön ja hyvinvointialueen neuvotteluissa sovittujen suositusten toteutuminen hyvinvointialueella

Sisäministeriö on asettanut vuosille 2023–2026 seuraavat tavoitteet:

1. Alueen on jatkettava toiminnan uudistamista.
2. Onnettomuuksien määrää tulee vähentää tehokkaasti ja tulipalojen määrä tulee puolittaa vuoteen 2030 mennessä. Hyvinvointialueiden tulee onnettomuuksien ehkäisytyössä kiinnittää huomiota laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseen.
3. Hyvinvointialueiden tulee parantaa toimintavalmiutta alueella toimintaympäristön riskejä vastaavalle tasolle.
4. Hyvinvointialueiden pelastustoimien tulee varmistaa, että väestönsuojeluun varautumisen kohdennetut resurssit ja osaaminen ovat riittävät ja suuntautuvat lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen.
5. Hyvinvointialueiden tulee kiinnittää erityistä huomiota pelastusalan työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen.

¹⁴ Pelastuslaitoksen kommentit. 16.6.2025.

6.2.1 Alueen on jatkettava toiminnan uudistamista

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alueen selvityksessä ei ole esitelty tämän suosituksen huomioimista alueella, vaan viitattu uudistamisen tapahtuvan palvelutasopäätöksen mukaisesti.

Jälkikäteen toimitetun täydennyksen mukaan toiminnan kehittäminen on osa pelastuslaitoksen työtä ja sitä tehdään yhdessä hyvinvointialueen muiden toimijoiden kanssa sekä lisäksi useissa eri verkostoissa, kuten pelastuslaitosten valtakunnallisissa työryhmissä. Kehittäminen sisältää muun muassa paloasemien rakentamista ja remontointia, parempaa resursointia lakisääteisiin tehtäviin, sopimuspalokuntatoiminnan kehittämistä, henkilöstön toimintakyvyn edistämistä ja prosessien kehittämistä.¹⁵

6.2.2 Onnettomuuksien määrää tulee vähentää tehokkaasti ja tulipalojen määrä tulee puolittaa vuoteen 2030 mennessä. Hyvinvointialueiden tulee onnettomuuksien ehkäisytyössä kiinnittää huomiota laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseen

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Onnettomuuksien määrän selvityksessä todettu vähenevän tehokkaasti. Väitettä ei ole enempää avattu tai perusteltu. Väitettä ei ole enempää selvityksessä avattu tai perusteltu. Alue täydensi jälkikäteen, että onnettomuuksia on vuonna 2012 ollut 3911 kpl, vuonna 2023 yhteensä 3643 kpl ja vuonna 2024 yhteensä 3220 kpl.¹⁶

PRONTOn tilastojen (taulukko 6) perusteella alueen tulipalojen määrä on hieman laskenut vuodesta 2022. Vuodelle 2030 asetettu tavoite ei nykytoimilla toteudu, mutta on oikeilla toimenpiteillä vielä alueellisesti saavutettavissa.

¹⁵ Pelastuslaitoksen kommentit. 16.6.2025.

¹⁶ Pelastuslaitoksen kommentit. 16.6.2025.

Taulukko 6 Tulipalojen määrässä tapahtunut muutos suhteessa asetettuun tavoitteeseen. Mukana kaikki tulipalot hyvinvointialueittain.

Alue	Verrokkiarvo (=2022)	Tavoitetaso 2030	2023 (kpl)	2023 tasaisen vauhdin tavoitteesta %	2024 (kpl)	2024 tasaisen vauhdin tavoitteesta %
Etelä-Karjala	320	160	307	102 %	295	105 %
Etelä-Pohjanmaa	563	282	512	97 %	592	120 %
Etelä-Savo	334	167	336	107 %	358	122 %
Helsinki	890	445	910	109 %	793	102 %
Itä-Uusimaa	283	142	316	119 %	209	84 %
Kainuu	197	99	167	90 %	199	115 %
Kanta-Häme	374	187	422	120 %	417	127 %
Keski- Pohjanmaa*	171	86	152	95 %	189	126 %
Keski-Suomi	523	262	559	114 %	592	129 %
Keski-Uusimaa	844	422	854	108 %	805	109 %
Kymenlaakso	477	239	464	104 %	429	103 %
Lappi	617	309	636	110 %	640	119 %
Länsi-Uusimaa	824	412	883	114 %	809	112 %
Pirkanmaa	1036	518	1009	104 %	976	108 %
Pohjanmaa*	424	212	347	87 %	329	89 %
Pohjois-Karjala	369	185	392	113 %	460	142 %
Pohjois- Pohjanmaa	853	427	862	108 %	902	121 %
Pohjois-Savo	570	285	525	98 %	662	133 %
Päijät-Häme	496	248	515	111 %	529	122 %
Satakunta	691	346	584	90 %	603	100 %
Varsinais-Suomi	1083	542	1209	119 %	1088	115 %
Yhteensä	11939	5970	11961	107 %	11876	114 %
*Kruunupyy, Luoto, Pietarsaari laskettu Pohjanmaan verrokkiarvoon						

6.2.3 Hyvinvointialueiden tulee parantaa toimintavalmiutta alueella toimintaympäristön riskejä vastaavalle tasolle

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Kymenlaakson palokuntien toimintavalmiuden kehittäminen aloitettiin vuoden 2016 selvitysten jälkeen. Kotkan kaupungissa paloasemien uudella hajasijoittamisella Kotkansaarelle ja Karhulaan saatiin ongelmaruutujen (I-II luokka) toimintavalmiusajat korjattua vaatimusten mukaiselle tasolle. Haminassa paloaseman rakentaminen uudelle paikalle sataman läheisyyteen korjasi Haminan tavoittamisviive ongelmat. Lisäksi toimintavalmiutta on saatu parannettua Kouvolassa liikenteenohjausjärjestelmällä.

6.2.4 Hyvinvointialueiden pelastustoimien tulee varmistaa, että väestönsuojeluun varautumiseen kohdennetut resurssit ja osaaminen ovat riittävät ja suuntautuvat lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Alueen selvityksen mukaan valmiussuunnittelun ja ennakkovalmistelujen avulla pelastuslaitos varmistaa toimintakykynsä ihmisten ja omaisuuden suojaamisessa sekä pelastustehtävien hoitamisessa myös häiriö- ja poikkeusoloissa. Pelastuslaitos osallistuu aktiivisesti Kymen Turvaan, ylläpitää alueellista riskiarviota ja valmiuskortistoa sekä varaa tarvittavat resurssit väestönsuojeluun.

6.2.5 Hyvinvointialueiden tulee kiinnittää erityistä huomiota pelastusalan työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Pelastuslaitoksen sekä alueen sopimuspalokuntien henkilöstön työhyvinvoinnista huolehditaan ja työturvallisuutta kehitetään jatkuvasti. Osaamista ylläpitävällä ja kehittäväällä pelastustoiminnan koulutuksella pyritään varmistamaan riittävä toimintakyky ja työturvallisuus erilaisissa pelastustehtävissä.

Aluehallintoviraston arvio hyvinvointialueen selvityksessä määrittämästä pelastustoimen palvelujen laadusta sekä kehittämistarpeesta:

Alueen selvityksen sisältämät tiedot olivat monin paikoin riittämättömät tai niin yleisellä tasolla, ettei niiden huomioimista voida annetuilla tiedoilla arvioida.

Alueen henkilöstön hyvinvoinnin osalta tiedot vaikuttavat yksimielisiltä. Jatkossa alueen voi olla tarpeen tarkastella tavoitteen osalta myös mahdollisia kehittämistä edellyttäviä osa-alueita. Henkilöstön osaamisen suhteen alue ei esittänyt tarkempia tietoja.

Alueen selvityksessä todetun mukaan onnettomuuksien ehkäisy toteutuu riskiperusteisesti ja yhdenmukaisesti. Alue ei ole kuitenkaan tarkemmin esitellyt, miten tällaisiin johtopäätöksiin on tultu ja miten tavoitteen toteutumisesta on käytännössä huolehdittu.

Alueen väestönsuojeluun varautumisen taso on hyvä ja toimintaa kehitetään.

Alueella on yksittäisiä puutteita ensimmäisen yksikön toimintavalmiusajoissa, mutta ne eivät ole laajoja valtakunnallisessa vertailussa. Suunniteltujen kehittämistoimien tulee kattaa merkittävimmät puutteet. Pelastustoiminnan ja -joukkueen toimintavalmius on riittävällä tasolla.

Alue on aktiivinen toimija kansainvälisen pelastustoiminnan osalta, ja henkilöstö on osallistunut pelastustehtäviin ulkomailla. Alue ylläpitää yhdessä muiden pelastuslaitosten kanssa maastopalomuodostelmaa, jota voidaan hyödyntää myös ulkomailla.

Työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden osalta ei voida arvioida, miten asia on huomioitu hyvinvointialueella.

7 Pelastustoimen investointien tarve ja vaikutukset

7.1 Investointien tarve

Hyvinvointialueen tulee valita pelastustoimen osasuunnitelmaan pelastustoimen järjestämisen kannalta tärkeimmät investoinnit sekä niitä vastaavat sopimukset. Aluehallintoviraston tehtävänä on arvioida pelastustoimen investointien tarvetta. Arviossa on kiinnitettävä huomiota siihen, että investoinnit ovat riskejä vastaavan palvelutason edellyttämiä.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialue ilmoittaa vuosittaisessa selvityksessään, ettei investointitarpeet ole vielä selvillä. Öljyntorjuntakaluston osalta hyvinvointialue ilmoittaa merkittävän investointitarpeen, mutta sitä ei ole eritelty tai perusteltu. Vuoden 2027 investoinnit pitävät sisällään kahden sammutusauton uusintaa, yhden pienen auton uusinnan, monitoimiyksikön uusimisen pelastustoimen osuus sekä öljyntorjuntakaluston investointeja (suuruudeltaan 410 t€). Hyvinvointialue kertoo näiden olevan välttämättömiä korvausinvestointeja.

Hyvinvointialue tuo selvityksessään esiin kehittämistarpeena, että savusukelluskykyä ylläpitävään harjoitteluun tarvittaisiin soveltuva harjoitustalo ja huoneistopalosimulaattori. Harjoitustalon ja huoneistopalosimulaattorin tarvetta ei ole kuitenkaan kirjattu voimassa olevan palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelmaan eikä osainvestointisuunnitelmaan.

Hyvinvointialueen selvityksen mukaan keskeiset suorituskyvyt korkealta pelastamiseen ja putoamisvaarallisella alueella toimimiseen ovat nostolava-ajoneuvot, kuormanosturit sekä PVAT2- ja PVAT1-tason pelastushenkilöstö. Hyvinvointialue on selvityksessään todennut, että korkealta pelastamisen suorituskyvyn ylläpito edellyttää harjoitussimulaattoreiden uusimista. Tarvetta ei ole kirjattu voimassa olevan palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelmaan eikä pelastustoimen osainvestointisuunnitelmaan 2026–2029.

Hyvinvointialue on tuonut esille ensi vuoden 2025 investointitarpeeksi siirtolavaratkaisun sähköpalojen sammuttamiseen. Sekä yhteistoiminta-alueen yhteisenä tarpeena YT-alueen vedensiirtokaluston yhteisen käyttämisen ja säiliö- ja säiliösammutusautojen hankinnat käyttöiän ylittäneiden tilalle.

Alue on selvityksessään esittänyt pelastustoimen valmiuteen ja suorituskykyyn liittyviä investointeja, joita ei ole yksilöity pelastustoimen osainvestointisuunnitelmaan eikä voimassa olevan pelastustoimen palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelmaan.

Alue on selvityksessään perustellut investointeja pelastustoimen palvelujen tason ylläpitävinä ja suorituskyvyn varmistavina.

Aluehallintoviraston arvio investointien tarpeesta

Hyvinvointialueen esittämä tieto investoinneista on hajanaista, eikä muutoksia aiemmin esitettyyn investointisuunnitelmaan ole tuotu esiin. Hyvinvointialueen selvityksessä esittämät tiedot ja palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelma eivät muodosta yhtenäistä ja loogista kokonaisuutta, jonka perusteella investointien kokonaisuutta voisi arvioida. Hyvinvointialueella on oltava tieto investointien tarpeesta.

7.2 Investointien vaikutukset

Hyvinvointialueen tulee osasuunnitelmassa arvioida investointien vaikutuksia pelastustoimen palvelujen yhdenvertaiseen saatavuuteen, laatuun ja kustannusvaikuttavuuteen. Aluehallintoviraston tehtävänä on arvioida investointien vaikutuksia.

Hyvinvointialueen selvityksen sisältämä tieto

Hyvinvointialueen selvityksen mukaan investointien suunnittelussa on huomioitu alueen palveluntarve, palokuntien kyvyt ja laite- ja ajoneuvokohtainen elinkaari. Hankintaan ja sijoitukseen vaikuttavina tekijöinä ovat palvelutaso, riskit, pelastusmuodostelmat sekä tehtävien määrä ja kaluston käyttöaste. Ajoneuvokalustoa kierrätetään edellisten kriteerien perusteella paloasemalta toiselle ja lopulta huonokuntoisimmista tai vanhimmista ajoneuvoista poistoon. Kymenlaakson hyvinvointialueen pelastustoimen 2026–2029 investoinnit ovat pääosin korvausinvestointeja. Säiliösammutusautojen hankinnassa tavoite on kustannustehokkuus, kaksi ajoneuvoa (sammutusauto ja säiliöpaloauto) korvataan yhdellä ajoneuvolla.

Pelastustoimen palvelutason ylläpitäminen ja muuttuviin olosuhteisiin varautuminen edellyttävät pelastuskaluston pitämisen vaatimusten mukaisina, kehitys huomioiden. Kaluston liiallisen vanhenemisen estämiseksi, sen teknisen tason säilyttämiseksi ja parantamiseksi, tulee investointeihin käytettävään määrärahaan sisällyttää tarvittava indeksikorotus vuosittain.

Pelastuslaitos pyrkii kaluston oikealla suunnittelulla ja kehittämisellä vähentämään raskaan ajoneuvokaluston määrää palvelutasopäätöskaudella (2024–2026) ja mahdollisesti myös seuraavalla palvelutasokaudella.

Aluehallintoviraston arvio investointien vaikutuksista

Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan investoinneilla on osaltaan tärkeä rooli pelastustoimen palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden, laadun ja kustannusvaikuttavuuden näkökulmista. Kalustoinvestoinneilla ja niiden sijoittelulla vaikutetaan pelastustoimen palvelujen saatavuuteen koko Kymenlaakson alueella. Kalustoinvestoinneilla voidaan vaikuttaa pelastustoimen palvelujen laatuun, kun käytettävä pelastustoimen kalusto on riskejä vastaavan palvelutason edellyttämää.

Aluehallintoviraston arvio investointien tarpeesta ja vaikutuksista:

Hyvinvointialueen esittämä tieto investoinneista on hajanaista, eikä muutoksia aiemmin esitettyyn investointisuunnitelmaan ole tuotu esiin. Hyvinvointialueen selvityksessä esittämät tiedot ja palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelma eivät muodosta eheää, loogista kokonaisuutta, jonka perusteella investointien kokonaisuutta voisi arvioida. Hyvinvointialueella on oltava tieto investointien tarpeesta.

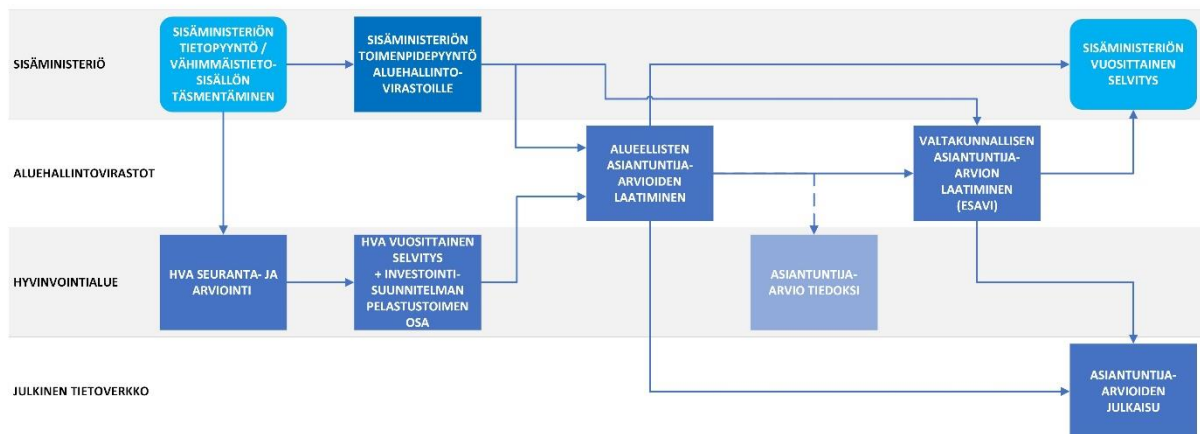
Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan investoinneilla on osaltaan tärkeä rooli pelastustoimen palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden, laadun ja kustannusvaikuttavuuden näkökulmista. Kalustoinvestoinneilla ja niiden sijoittelulla vaikutetaan pelastustoimen palvelujen saatavuuteen koko Kymenlaakson alueella. Kalustoinvestoinneilla voidaan vaikuttaa pelastustoimen palvelujen laatuun, kun käytettävä pelastustoimen kalusto on riskejä vastaavan palvelutason edellyttämää.

8 Menetelmät ja laatuseloste

Arvioinnin tietopohja

Aluehallintoviraston laatima asiantuntija-arvio perustuu sekä määrälliseen tietoon että laadulliseen aineistoon. Arvioinnin keskeisen tietopohjan muodostaa hyvinvointialueen vuosittainen selvitys. Asiantuntija-arvion pohjana olevaa tilannekuvaa on laajennettu hyödyntämällä pelastustoimen tilastojärjestelmä PRONTO:sta haettuja tietoja sekä dokumenttiaineistoja järjestäjätahojen hallinnosta, toimintatavoista, suunnitelmista ja päätöksistä. Arvioinnissa on lisäksi hyödynnetty aluehallintovirastojen valvontahavaintoja ja muita kansallisten viranomaisten laskelmia ja selvityksiä.

Tietopohja arvion tekemiseksi on koottu tiiviissä yhteistyössä hyvinvointialueen pelastustoimen kanssa. Asiantuntija-arvion laatimisen prosessi on kuvassa 3.

Kuva 3 Asiantuntija-arvion laatimisen prosessi.

Tietopohjan avoimuus, saatavuus ja laatu

Tilastollinen tieto on peräisin hyvinvointialueen tekemän vuosittaisen selvityksen lisäksi pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilastojärjestelmästä (PRONTO), jonka aineisto muodostuu ennen vuotta 2023 toimineiden alueellisten pelastustoimen organisaatioiden sekä uusien hyvinvointialueiden pelastustoimen ylläpitämistä toimenpide- ja resurssirekistereistä. Muut tietolähteet ovat pääasiassa julkisesti ja avoimesti saatavilla olevia. Arvioinnissa käytetyn laadullisen dokumenttiaineiston tiedot on merkitty lähdeviittauksin. Tilastotiedot on poimittu suoraan rekisteristä ilman valtakunnallista tarkistusta. Aluehallintovirastojen raportit valvontahavainnoista ovat avoimesti saatavissa aluehallintoviraston verkkosivuilta.

Muusta tietopohjasta poiketen alueiden kanssa käydyt keskustelut ja niiden aineistot eivät ole julkisia. Yhteisten keskustelujen kautta alueiden edustajat ovat osallistuneet arviointiin, ja heillä on ollut myös mahdollisuus kommentoida valmistuvia arviointitekstejä.

Henkilöstön henkilötyövuosien jakaantuminen eri palveluluokkiin perustuu arvioon. Arvion tekemiseen ei ole valtakunnallista yhtenäistä ohjetta, joten eri pelastuslaitoksilla arviointi on voitu tehdä erilaisin menetelmin.

9 Lähteet ja arvioinnissa käytetty tausta-aineisto

Kymenlaakson hyvinvointialueen vuosittainen selvitys 2024.

Kymenlaakson hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätös 2024–2026.

Kymenlaakson pelastuslaitoksen valvontasuunnitelma 2024 ja 2025.

Kymenlaakson hyvinvointialueen investointisuunnitelman pelastustoimea koskeva osasuunnitelma 2026–2029.

[Pelastuslaitosten palontutkinnan käsikirja \(2014\), Suomen Kuntaliitto.](#)

Pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilasto PRONTO.

[Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohje, sisäasiainministeriön julkaisu 21/2012.](#)

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Päätoimipaikka

2025